

Beleidsplan 2012-2015

Bestuursvisie op fysieke veiligheid in Zeeland

Samen

Anders

Investeren

in een veerkrachtige toekomst

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	3
LEESWIJZER	4
VOORWOORD	5
INLEIDING	6
HOOFDLIJNEN VAN BELEID	8
BEELD VAN DE REGIO	10
RISICOPROFIEL	10
BELEIDSPROGRAMMA'S IN ÉÉN OOGOPSLAG	15
PROGRAMMA 1: WATER EN VEILIGHEID	16
HUIDIG BEELD	16
VOORZIENBARE ONTWIKKELINGEN	16
PROGRAMMA 2: NUCLEAIRE VEILIGHEID	20
HUIDIG BEELD	20
VOORZIENBARE ONTWIKKELINGEN	20
PROGRAMMA 3: INDUSTRIËLE VEILIGHEID EN INFRASTRUCTUUR	23
HUIDIG BEELD	23
VOORZIENBARE ONTWIKKELINGEN	24
PROGRAMMA 4: RECREATIE, TOERISME EN EVENEMENTEN	27
HUIDIG BEELD	27
VOORZIENBARE ONTWIKKELINGEN	28
PROGRAMMA 5: VEILIG WONEN EN WERKEN	30
HUIDIG BEELD	30
VOORZIENBARE ONTWIKKELINGEN	31
RISICOBEBEERSING	34
AANDACHTSPUNTEN	34
INCIDENTBESTRIJDING	36
BRANDWEERZORG	37
GENEESKUNDIGE ZORG	38
POLITIEZORG	40
BEVOLKINGSZORG	40
NAUTISCHE ZORG	41
CRISISCOMMUNICATIE	41
PLANVORMING	42
OPERATIONEEL INFORMATIEMANAGEMENT	42
COMMUNICATIETECHIEK	43
INCIDENTBEBEERSING	48
AANDACHTSPUNTEN	48
GEZAMENLIJKE MELDKAMER ZEELAND	50
AANDACHTSPUNTEN	50
HUMAN RESOURCE MANAGEMENT	54
FINANCIËN EN FACILITEITEN	55
INFORMATIEMANAGEMENT, AUTOMATISERING EN FACILITAIRE DIENSTVERLENING	56
BESTUURSONDERSTEUNING, PROGRAMMAMANAGEMENT EN COMMUNICATIE	58
BUSINESSCONTROL & AUDITING EN KWALITEITSZORG	59

Leeswijzer

Dit beleidsplan is opgebouwd uit vier delen. Na een inleiding, leeswijzer, samenvatting en een beschrijving van de regio inclusief de hoofdlijnen uit het regionaal risicoprofiel zijn er drie delen:

- I. Beleidsprogramma's
- II. Beheersthema's
- III. Bedrijfsvoeringsthema's

Deel één beschrijft de vijf beleidsprogramma's die uitgevoerd gaan worden in de komende vier jaar. Per programma worden speerpunten benoemd.

In deel twee wordt aangegeven welke speerpunten voor de organisatiecomponenten: Risicobeheersing,

Incidentbeheersing en Incidentbestrijding de komende vier jaar van belang zijn. Binnen deze thema's zijn de beoogde operationele prestaties, opkomsttijden brandweer en overige onderwerpen die genoemd zijn in artikel 14, lid 2 van de Wet veiligheidsregio's als eisen voor een beleidsplan, verwerkt.

In het laatste deel wordt het beleid voor de bedrijfsvoeringonderdelen Informatiemanagement, financiën & faciliteiten en personeel & organisatie en kwaliteitszorg en control beschreven.

Voorwoord.

Vier jaar vooruit kijken

Een beleidsplan voor de komende vier jaar, wettelijk verplicht, maar ook nodig om onszelf richting te geven. De maatschappij ontwikkelt zich razendsnel. Als we de opkomst van de social media zien in de afgelopen twee jaar dan moeten we concluderen dat informatie en communicatie ook bij de fysieke veiligheid een grote rol zijn gaan spelen. Voordat we 'officieel' weten dat er iets aan de hand is zijn soms de eerste beelden al via Youtube beschikbaar en wordt er van alles 'getwitterd'. Voor sommige is dit een dreiging, voor andere een zegen. Ook voor de veiligheidsregio ligt er een fijne lijn tussen dreiging en zegen. Een dreiging omdat we altijd achter de informatie aan zullen lopen en hierop aangesproken zullen worden, een zegen omdat het ons ook informatie verschaft waardoor we effectiever kunnen optreden.

Het biedt mogelijkheden om de burger die getuige is van een incident te ondersteunen. Om zichzelf in veiligheid te brengen of om anderen te helpen. Het AED netwerk is een voorbeeld waar de burger wordt gemobiliseerd om anderen te helpen. Maar we zijn zeker nog niet aan het eind van de mogelijkheden.

Er is afgelopen jaren hard gewerkt aan het vergroten van de veiligheid. Zo is er fors geïnvesteerd door gemeenten en regio in brandweezorg en GHOR. De uitdaging is nu om dit de komende jaren in stand te kunnen houden en puntjes daar waar dit nog moet op de i te zetten. Dit alles in het licht van discussies over schaalvergroting en krimpende overheidsbudgetten.

Samenwerken is het sleutelwoord voor de komende vier jaar. Want de veiligheidsregio is een netwerk waarin de eigen organisatie, Veiligheidsregio Zeeland, één van de partners is.

Willen samenwerken aan de programma's en gezamenlijk de veiligheid in Zeeland bewaken en vergroten is het uitgangspunt voor dit beleidsplan. Dit betekent ook dat onze eigen organisatie haar werk **anders** moet gaan inrichten, gebruik maken van de expertise van anderen en alleen die dingen nog zelf doen die niet in de samenleving kunnen worden gedaan.

Om dit mogelijk te maken zullen we moeten **investeren** in bedrijfsvoering. Niet alleen omdat de bedrijfsvoering de afgelopen jaren bij de ontwikkeling van de veiligheidsregio, door aanhoudend uitstel van regionalisering, achterop is geraakt. Een moderniseringsslag is nodig. Zeker ook omdat het samenwerken vraagt om transparantie, op ieder gewenst moment informatie- en kennis kunnen delen maar bovenal afspraken kunnen nakomen.

Middelburg, 7 juli 2011

Het bestuur van de veiligheidsregio Zeeland.

Inleiding

Wat is veiligheid voor ons?

De vraag is hoe we de komende jaren tegen veiligheid aan kijken. Openbare orde, sociale veiligheid, integrale veiligheid, milieuveiligheid, fysieke veiligheid: begrippen die te herleiden zijn tot één bron. Er kan 'iets' gebeuren of er gebeurt 'iets' in de samenleving waarbij de overheid vindt dat zij moet optreden. Zeeland, zo blijkt het risicoprofiel, kent een groot aantal risico's met een Impact 2 classificatie: De kans dat een incident optreedt, is onwaarschijnlijk maar als het optreedt, zijn de gevolgen zeer groot.

Ontwrichting van de samenleving.

Dit 'iets' is vrijwel ondefinieerbaar. Het kan van alles zijn: een steekpartij op school, onrust in een wijk, een lekkage van olie, een explosie, terreur, ongeval met een bus in het buitenland, langdurige storing van betalingsverkeer, uitval van nutsvoorzieningen etc. De samenleving wordt door dit 'iets' beïnvloed. Deze beïnvloeding is deels direct (mensen zijn er bij betrokken) en deels indirect (mensen voelen zich er bij betrokken). Media, politiek en inmiddels ook de social media (youtube, hyves, twitter, wikipedia etc.), spelen bij een rol en beïnvloeden de impact van het 'iets' op de samenleving. De samenleving is, zo blijkt uit onderzoeken, echter in belangrijke zelf in staat om het ongewenste ongedaan te maken.

Veerkracht.

In het essay "Over bestuurskracht en maatschappelijke veerkracht", geschreven in opdracht van de vereniging voor gemeentesecretarissen en de vereniging voor bestuurskunde¹ worden weerbaarheid en veerkracht als volgt gedefinieerd:

"Weerbaarheid vraagt om anticipatie, terwijl het bij veerkracht om reactie draait. Een strategie van veerkracht accepteert risico's, terwijl weerbaarheid deze beoogt uit te sluiten. Het één is niet per definitie beter dan het ander; de overheid moet beide strategieën beheersen. Ze kan eisen aan brandveiligheid stellen bij de bouw van nieuwe woningen (weerbaarheid, voorkomen van gevaren), maar dient daarnaast burgers zelfredzaam te maken als zij met brand worden geconfronteerd"

¹ Amersfoort/Den Haag, mei 2007, drs. Piet Buijtels, voorzitter VGS, prof. dr. Mark van Twist, voorzitter VB

Zodra de samenleving niet meer zelfstandig de effecten kan terugdraaien dient de overheid op te treden. De veiligheidsregio moet ook hierop voorbereid zijn.

Het beeld dat bestaat van een overheid die als er iets mis gaat alles regelt is nooit juist geweest. De burger is zelf de beste hulpverlener. Weten wat je kunt doen om effecten van incidenten zo klein mogelijk te houden levert bescherming. Overheidsoptreden moet dit ondersteunen.

Dit vereist wel een andere denkwijze over de manier waarop hulpverleningsdiensten werken en denken over de wijze waarop hulp geboden wordt.

Organisatieplan Impuls.

De veiligheidsregio is als organisatie volop in ontwikkeling. De regionalisering van de brandweer en reorganisatie die dit tot gevolg heeft zullen de komende jaren extra energie vragen van medewerkers. In dit beleidsplan zijn de in het organisatieplan Impuls beschreven visies over de rol, positie en werkwijze van Veiligheidsregio Zeeland verwerkt. Geconstateerd kan worden dat zowel vanuit de interne behoefte bij de reorganisatie als bij het opstellen van het beleidsplan eenzelfde beeld is gekomen.

Missie en visie Veiligheidsregio Zeeland

De missie vormt het bestaansrecht van de Veiligheidsregio Zeeland en geeft de bijdrage weer aan de samenleving. Uit de missie blijkt wat de organisatie belangrijk vindt en waar zij voor staat, nu en in de toekomst.

De Veiligheidsregio Zeeland levert een maatschappelijke bijdrage aan een veilige woon-, werk- en recreatieomgeving, op het gebied van brandbestrijding en (medische) hulpverlening.

Dat is wat de burger van de Veiligheidsregio mag verwachten en waar ze voor staat, 24 uur per dag, 7 dagen per week. De Veiligheidsregio Zeeland is de centrale schakel als het gaat om fysieke veiligheid in Zeeland. Zij draagt zorg voor een veilige (leef)omgeving door het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, ongevallen, rampen en crises. Het bundelen van deskundigheid, het delen van (specialistische) kennis en intensieve samenwerking en afstemming met burgers, overheden en bedrijven, zorgt ervoor dat de inzet van de medewerkers van de Veiligheidsregio Zeeland professioneel, duurzaam en daadkrachtig is op elk moment dat het nodig is.

De missie van de Veiligheidsregio Zeeland is als volgt samen te vatten:

“Samen voorkomen, beperken en bestrijden voor een veilig Zeeland!!”

De Veiligheidsregio Zeeland voldoet aan haar wettelijke verplichtingen en komt haar afspraken na. Ze benut het vakmanschap en de gedrevenheid van haar medewerkers en maakt gebruik van nieuwe technieken en middelen. Uitblinken doet de Veiligheidsregio Zeeland in het voorkomen, beperken en bestrijden van branden, ongevallen, rampen en crises. In dialoog met haar (veiligheids-)partners bepaalt de Veiligheidsregio het na te streven veiligheidsniveau. Zij richt zich daarbij in het bijzonder op risico's die specifiek voor Zeeland gelden, zoals incidenten op de Westerschelde of ongevallen in de kerncentrale³. De Veiligheidsregio

Zeeland staat open om te leren, met als doel zichzelf te verbeteren. Geleerd wordt van het eigen optreden tijdens incidenten. Nieuwe (internationale) ontwikkelingen op het vakgebied worden op de voet gevolgd en daar waar mogelijk overgenomen. Ook vindt intensieve samenwerking en kennisdeling met andere (veiligheids)partners en burgers plaats.

De Veiligheidsregio Zeeland neemt initiatieven om onderlinge samenwerking te stimuleren en partners te (ver)binden.

De visie van de Veiligheidsregio Zeeland voor de komende jaren is als volgt samen te vatten:

“In dialoog met onze partners en de Zeeuwse burgers, op basis van vakmanschap en professionaliteit, zorgdragen voor een optimaal niveau van veiligheid.”

Hoofdpijnen van beleid

Programmasturing

De veiligheidsregio kiest voor programmatische werken. Vijf beleidsprogramma's zullen de komende vier jaar worden uitgevoerd:

- Water en veiligheid
- Nucleaire veiligheid
- Industriële veiligheid en Infrastructuur
- Veiligheid in recreatie, toerisme en evenement
- Veilig wonen en werken

Binnen deze programma's zijn speerpunten benoemd die de komende vier jaar gerealiseerd moeten worden.

Kernpunten voor beleid

De veranderingen die in de samenleving plaatsvinden, opkomst van nieuwe media, bestaande dreigingen, de komst van Nationale Politie, reorganisatie van Veiligheidsregio Zeeland, allemaal zijn ze van invloed op de veiligheidsregio. Ieder beleidsprogramma heeft zijn eigen insteek maar toch er onderwerpen die bij alle beleidsprogramma's van belang worden geacht. De volgende aspecten zijn kernpunten voor de beleidsontwikkeling de komende jaren en daarmee opdracht voor het management om in de uitvoering van taken te verwerken:

Veerkracht

Ingezet moet worden op het mobiliseren van de samenleving bij veiligheidsonderwerpen. De veiligheidsregio is niet en zal nooit in staat zijn om 100% veiligheid te bieden. Burgers zijn in eerste instantie zelf hun beste hulpverlener en de veiligheidsregio dient hen hierbij te ondersteunen door het bieden van handelingsperspectieven: activiteiten die zij het best zelf kunnen ondernemen. Of dit nu gaat om een rookmelder of een cursus Eerste Hulp bij Brand. Het gaat er om dat men eerst zelf maatregelen treft om incidenten te voorkomen en de hulpverlening sluit hierop aan aansluiten. Vraaggerichte hulpverlening, waar we nu aanbodgericht werken, zal de komende jaren ontwikkeld gaan worden.

Partner in een netwerk

De veiligheidsregio zal zich vanuit deze programma's moeten profileren als centraal veiligheidsorgaan in Zeeland. Zij is het knooppunt in een netwerk waarin

Inzet de komende jaren is een verschuiving van repressie naar risicobeheersing: voorkomen dat er zich een incident kan voordoen en als het gebeurd die zaken regelen die de effecten zoveel mogelijk beperken.

overheden, instanties en organisaties vanuit hun eigen verantwoordelijkheden een bijdrage kunnen en willen leveren aan de veiligheid voor de burger.

De veiligheidsregio is een partner die meedenkt bij ontwikkelingen, expertise inbrengt, begrip heeft voor de beperkingen van haar partners maar ook, als het moet, controleert bij uitvoering en handhaaft indien noodzakelijk. Dit met als uitgangspunt dat aan wettelijke eisen voldaan moet worden. Hierbij wordt meer gekeken naar de outcome van het handelen dan de output waar nu kwaliteit op wordt bepaald. De vraag: "hoe kunnen wij de veiligheid voor de burger vergroten" staat dus centraal bij het handelen.

Informatiesturing

De veiligheidsregio wordt een "informatiemakelaar". Ook de eigen expertise op het gebied van crisisbeheersing, brand en ongevalbestrijding wordt met het netwerk gedeeld. Informatie wordt niet alleen gedeeld met het netwerk maar ook met de burgers via daarvoor geëigende media (oude en nieuwe). Risico en crisiscommunicatie zijn er op gericht de burger zelfredzaam te laten zijn: weten wat hij zelf kan doen om incidenten te voorkomen en hoe hij moet handelen als er incident is om zoveel mogelijk negatieve effecten

De beleidsprogramma's zijn alleen realiseerbaar in samenwerking met de netwerkpartners binnen en buiten Zeeland.

te voorkomen. De veiligheidsregio faciliteert dit en haar professionele hulpverleners (beroeps- en vrijwillig) ondersteunen deze zelfredzaamheid.

Organisatiesturing

De organisatie van de veiligheidsregio, zoals nu vastgelegd in het reorganisatieplan Impuls, zal zich de komende jaren verder gaan ontwikkelen als de hiervoor beschreven netwerkpartner. Ook zal een omslag plaats moeten vinden van de lijngestuurde organisatie naar een programmagestuurde en procesgestuurde organisatie. Dit vereist aandacht voor de medewerkers en zij moeten worden ondersteund in het zich eigen maken van nieuwe rollen en werkwijzen.

Het bij de reorganisatie ingevoerde integraal werken geldt zowel voor het programma- als lijnmanagement. Managers moeten worden ondersteund om nieuwe verantwoordelijkheden te kunnen dragen en nieuwe werkwijze te kunnen implementeren.

De bedrijfsvoeringsystemen van de veiligheidsregio moeten intern de organisatie ondersteunen op een zodanige wijze dat zo maximaal efficiënt kan worden gewerkt. Ook moeten deze zelfde systemen een bijdrage leveren aan het delen van informatie in het netwerk en bij daadwerkelijk incidenten toepasbaar zijn.

Crisisbestrijding

De veiligheidsregio is verantwoordelijk voor de organisatie van de crisisbestrijding (en daarmee de rampenbestrijding). In het crisisplan worden de afspraken vastgelegd met de netwerkpartners over hun optreden bij incidenten en het optreden van de veiligheidsregio. De veiligheidsregio heeft, of het nu gaat om een ongeval, brand of een crisis een operationele organisatie die voldoet aan de wettelijke eisen. Binnen deze organisatie worden de competenties en capaciteiten van overheden, organisatie, instanties maximaal benut. Oefenen moet de basis voor planvorming worden daar waar nu planvorming veelal de basis is voor oefeningen.

Knelpunten bij de uitvoering

Ten tijde van het schrijven van dit beleidsplan is de organisatie Veiligheidsregio volop in ontwikkeling. De reorganisatie als gevolg van de regionalisering van de brandweer maakt het niet mogelijk om dit beleidsprogramma nu te voorzien van een financiële onderbouwing. Het opstellen van een programmabegroting zal pas in 2014 gerealiseerd zijn alhoewel in 2013 een eerste aanzet hiervoor zal worden gegeven.

De verdere uitwerking hiervan zal in de jaarplannen gestalte moeten gaan krijgen.

De veiligheidsregio moet actief op zoek naar financieringsbronnen als Europese subsidies en daarvoor de samenwerking met andere regio's binnen en buiten Nederland opzoeken.

Vermindering van het overheidsbudget zal ongetwijfeld ook leiden tot nadere keuzes. Stellen van prioriteiten zullen binnen en tussen de programma's de komende jaren is zeker niet uit te sluiten.

Toetsingskader bij het maken van keuzes.

Nieuwe activiteiten, welke niet vanuit reguliere middelen gestart kunnen worden, zullen moeten worden getoetst of zij bijdragen aan de doelstellingen van (één of meerdere) beleidsprogramma's. Indien keuzes gemaakt moeten worden dan wordt prioriteit gelegd bij activiteiten die bijdragen aan:

- reguliere hulpverlening zoals verwoord in het programma 'Veilig wonen en werken' en de beheersthema's;
- voorbereiding op het watersnoodscenario zoals verwoord in programma "Water en veiligheid".

Hierbij moet primair worden ingezet op een zo generiek mogelijke voorbereiding die zich richt op het voorkomen van incidenten, beperken van effecten en zelfredzaamheid van de burger.

Hiernaast zal het volgende bestuurlijke toetsingskader worden toegepast bij de beoordeling:

- Welke bestaande taken worden door nieuwe activiteiten beïnvloed en wat zijn de consequenties?
- Wat is het effect op de balans tussen preventieve activiteiten en repressieve organisatie (is er uitruil van activiteiten)?
- Zijn er externe financieringsbronnen mogelijk (anders dan gemeentelijke bijdrage en/of rijksbijdrage)?
- Is uitvoering van taken in een samenwerkingsverband of door derden mogelijk (efficiencywinst)?
- Wat is de te behalen 'veiligheidswinst' voor de burger?
- Welke (maatschappelijke, bestuurlijke en/of professionele) risico's zijn er als de nieuwe activiteit niet wordt uitgevoerd?

Kwaliteitszorg

VRZ past het INK model toe als kwaliteitszorgsysteem voor de gehele organisatie, aangevuld met het HKZ zorgsysteem voor de onderdelen GHOR en Meldkamer Ambulancezorg.

Beeld van de regio

Zeeland is, na regio Rotterdam-Rijnmond, het tweede risicogebied in Nederland voor wat betreft fysieke Veiligheid. Er zijn 23 BRZO inrichtingen in Zeeland en een groot aantal over de grens in Vlaanderen en Antwerpen. Er zijn drukbevaren scheepvaartroutes (Westerschelde en Schelde-Rijnkanaal) en (jacht)havens aanwezig. Hierdoor is er intensief vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg, het spoor, door pijpleidingen en over het water. Binnen en in de directe omgeving van de regio staan vijf kerncentrales en is er een opslagfaciliteit voor radioactief afval.

Gemeenschappelijke regeling

Veiligheidsregio Zeeland is een gemeenschappelijke regeling in de zin van de Wet gemeenschappelijke regelingen. De deelnemende gemeenten zijn alle dertien gemeenten in Zeeland. De gemeenschappelijke regeling is in werking getreden op 1 juli 2006.

Risicoprofiel

Om als veiligheidsregio een adequaat beleid te kunnen voeren, moet er inzicht zijn in de aanwezige risico's, zowel in de eigen regio als daarbuiten (15 kilometer). Het risicoprofiel biedt inzicht in de voor de regio specifieke veiligheidsrisico's én de in de wijze waarop deze zich ten opzichte van elkaar verhouden qua impact en waarschijnlijkheid. Het risicoprofiel geeft een weergave van de risico's gebaseerd op de huidige inzichten en de momenteel bekende feiten en omstandigheden.

De uitkomsten van de impact- en waarschijnlijkheidsanalyse zijn uitgezet in een risicodiagram. Risico's met een hoge impact op vitale belangen en een hoge waarschijnlijkheid vandaadwerkelijk optreden verdienen vanzelfsprekend meer aandacht dan risico's met lage impact en lage waarschijnlijkheid.

Het risicodiagram positioneert de crisistypen en brengt onderscheidt aan in het niveau van impact op de Zeeuwse samenleving. Het bestuur kan op basis van deze uitkomst in haar beleidsplan keuzes maken over het niveau van risico- en crisisbeheersing en hoe zij dit concreet vorm wenst te geven.

Aantal inwoners

De Veiligheidsregio Zeeland telt 381.477 inwoners (peildatum 30-11-2009; bron: CBS)

Samenstelling bestuur

Het bestuur van de Veiligheidsregio Zeeland bestaat uit de burgemeesters van deelnemende gemeenten. De samenstelling van dagelijks en algemeen bestuur is gelijk. Het dagelijks bestuur vergadert besloten.

Het bestuur heeft twee adviescommissies:

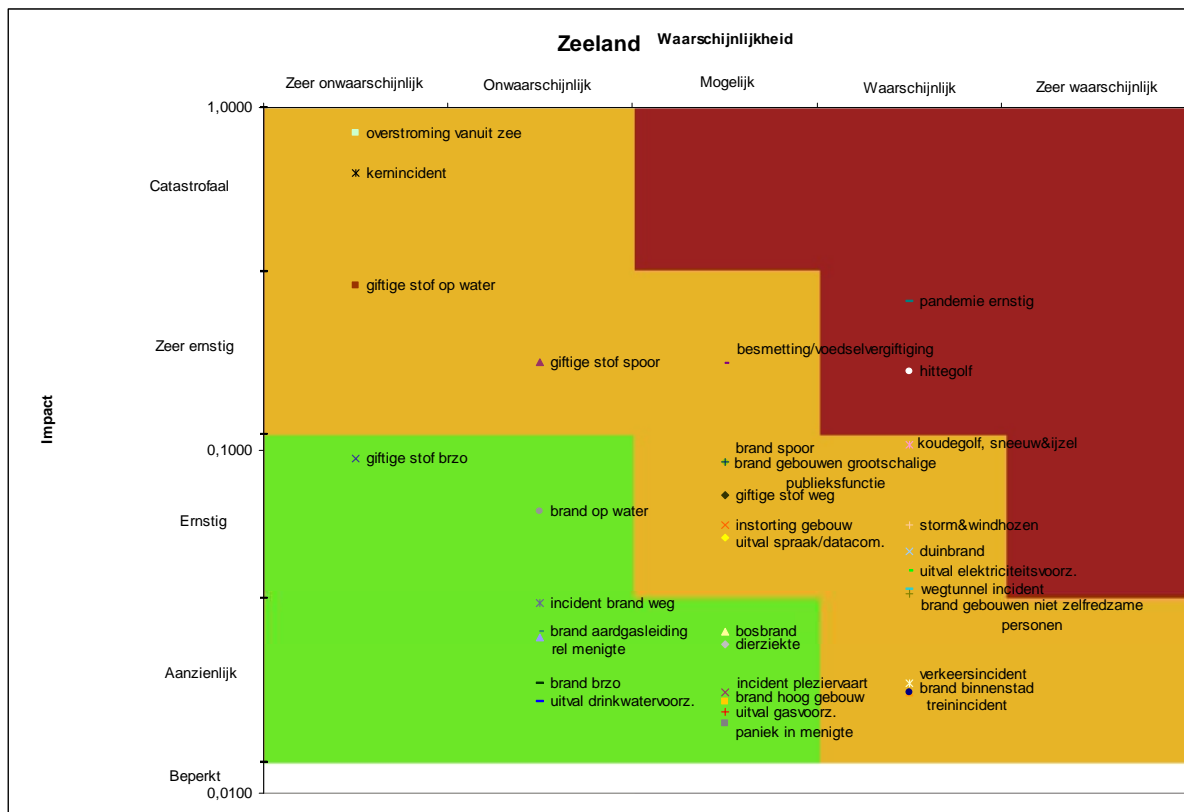
- Adviescommissie Financiën
- Adviescommissie Nucleaire Veiligheid
Schelderegio

In haar keuzes is het belangrijk om rekenschap te houden met het feit dat VRZ geen of nauwelijks invloed heeft op de beheersing van crisistypen als hittegolf, pandemie e.d. Het streven hiernaar is onrealistisch en zou onevenredige kosten en inspanningen met zich meebrengen. We kunnen concluderen dat de crisistypen die vallen binnen de impactcategorie 1 overwegend gebaat zijn bij een (inter)nationale aanpak, en meer gericht op de handelingsperspectieven van burgers. Uiteraard speelt hierin VRZ wel een rol om dit te faciliteren.

Voor de impact categorieën 2 en 3 is de invloed van VRZ op de beheersing groter, waardoor de investering hierin direct bijdragen tot een veiligere (Zeeuwse) samenleving. Daar komt bij dat een analyse van deze crisistypen oplevert dat het overgrote deel kan worden aangepakt met generieke maatregelen en dat heeft in kosten/batenopectiek een versterkend effect.

Binnen impactcategorie 2 en 3 zijn o.a. diverse crisistypen met betrekking tot brand en gevaarlijke stoffen te clusteren die investering vragen in overwegend generieke maatregelen zoals:

- het investeren in netcentrisch werken;
- versterking en professionalisering van de operationele hoofdstructuur;
- het investeren in veiligheidsbewustzijn en bieden van handelingsperspectieven aan de Zeeuwse burger of toerist;
- de versterking en professionalisering van het operationele basiszorgoptreden en het vertrouwen en het bouwen en investeren op vakmanschap;

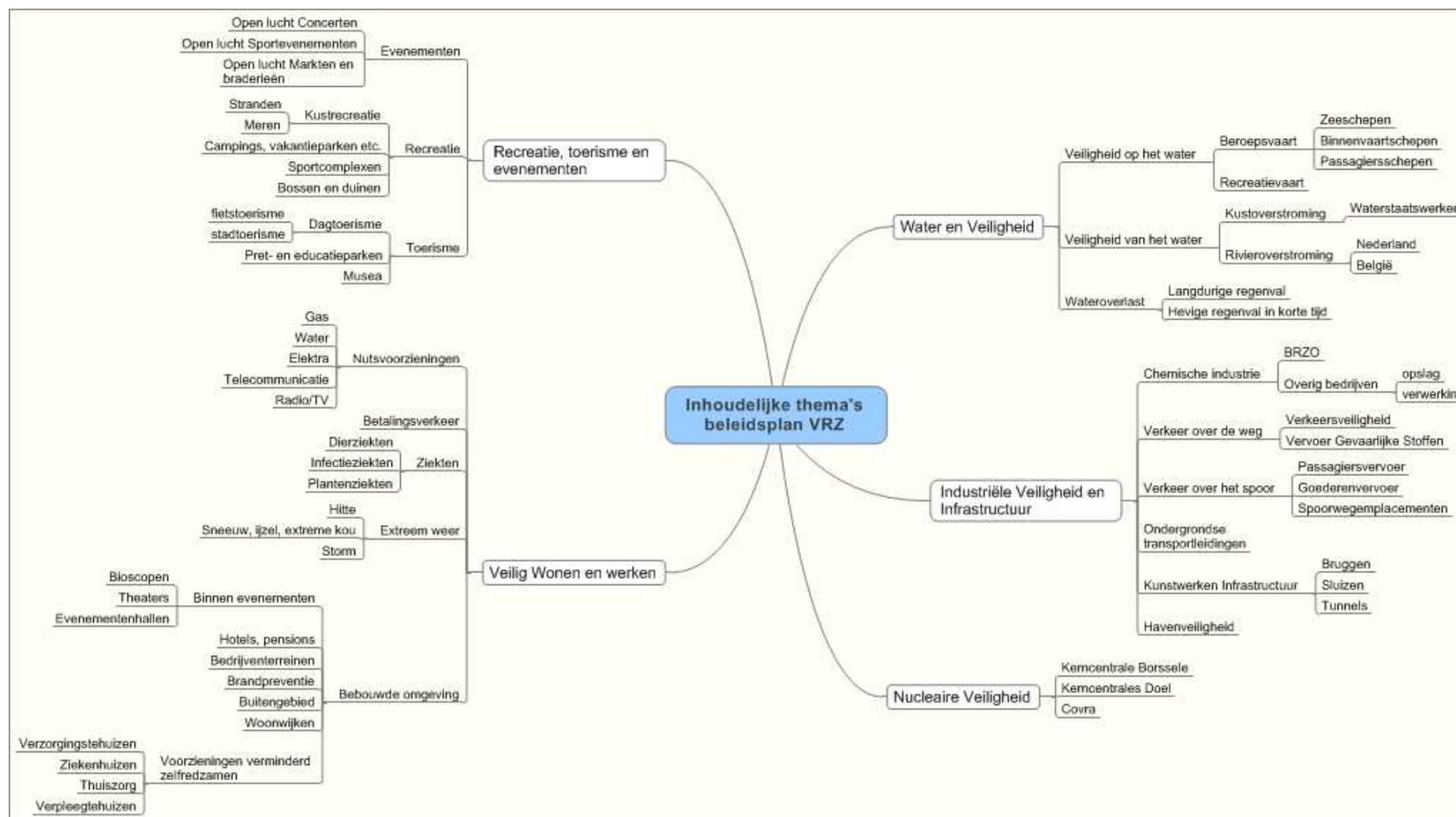
Figuur 1: risicodiagram Zeeland

	Aantal gemeenten met dit risico														
	Borsele	Goes	Hulst	Kapelle	Middelburg	Noord-Beveland	Reimerswaal	Schouwen-Duiveland	Sluis	Terneuzen	Tholen	Veere	Vlissingen	Aantal gemeenten met dit risico	
natuurlijke omgeving															
Risicotype															
Overstroming vanuit Zee	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13
Bosbrand	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0	4	
Duinbrand	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	2	
Extreem weer	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13	
Ongedierde en plantenziekten	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13	
Dierziekten	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13	
gebouwde omgeving															
Brand gebouwen niet zelfredzame personen	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13	
Brand gebouwen grootschalige publieksfunctie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13	
Brand hoog gebouw	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	2	
Brand binnenstad	0	1	1	0	1	0	0	1	1	1	0	1	1	8	
Instorting gebouw	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13	
technologische omgeving															
Brand weg	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13	
Brand op water	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	11	
Brand spoor	1	1	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	6	
Brand aardgasleiding	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	12	
Brand BRZO	1	1	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	1	7	
Giftige stof weg	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	11	
Giftige stof op water	1	0	1	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	9	
Giftige stof spoor	1	1	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	6	
Giftige stof BRZO	1	1	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	1	8	
Kernincident	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	12	
vitale infra															
Uitval gasvoorziening	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13	
uitval electriciteitsvoorziening	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13	
Uitval drinkwater	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13	
Uitval spraak/datacomm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13	
verkeer en vervoer															
Luchtvaartincidenten	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	4	
Incident waterrecreatie & pleziervaart	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13	
Incidenten beroepsvaart	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13	
Verkeersincident	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13	
Treinincidenten	0	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	1	5	
Weg tunnelincident	1	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	0	0	5	
gezondheid															
Besmetting/voedselvergiftiging	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13	
pandemie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13	
sociale omg.															
Paniek in menigten	0	1	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	1	6	
Rellen menigten	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	3	
Totaal aantal scenario's dat een burger kan "treffen" per gemeente	29	28	27	26	27	21	28	24	23	29	24	25	31		

Figuur 2: Overzicht risico's per gemeente

Deel I Beleidsprogramma's

Beleidsprogramma's in één oogopslag

Programma 1: Water en veiligheid

Het thema Water & Veiligheid kent drie verschillende aandachtsterreinen, te weten:

1. Incidentenbestrijding op het water;

2. Overstromingen;
3. Extreme neerslag.

Huidig beeld

In 2010 is gestart met het project Deltawateren. Dit zal in 2013 worden beëindigd. Doelstelling van dit project is het verbeteren van de bestrijding van incidenten op het water. Binnen dit project wordt nauw samengewerkt met een groot aantal partners zoals Rijkswaterstaat, de Provincie Zeeland, Zeeland Seaports en het gemeentelijke havenbedrijf Antwerpen.

Het uitvoeringsprogramma Watersnood Aanpak Veiligheidsregio (WAVE) is nog niet afgerond. Eén van de aspecten, de horizontale evacuatie, wacht nog op afronding van het Landelijk Operationeel Plan Evacuaties.

Binnen het programma is de website waterdreiging ontwikkeld die de burgers handelingsperspectieven aangeeft bij een overstroming. Deze website is geïntegreerd in de website www.zeelandveilig.nl. (zie ook hoofdstuk risico- en crisiscommunicatie).

De huidige bestrijdingsplannen voor de Westerschelde en Oosterschelde een coördinatieplan scheepvaartincidenten worden binnen het project Deltawateren opgenomen in een overkoepelend incidentbestrijdingsplan.

Er zijn bestrijdingsplannen voor milieu incidenten in het Land van Saeftinghe en het Zwin.

Impact 1	Impact 2	Impact 3
	Overstroming vanuit zee*	Brand op water
	Giftige stof op water	Incident waterrecreatie & pleziervaart

Tabel 1: risicoprofiel Water en Veiligheid

Voorzienbare ontwikkelingen

Goederenvervoer over water

De verwachting is dat de komende jaren de transportvolumes over water verder zullen toenemen. Dit geldt zowel voor de zeevaart als de binnenvaart. Binnen de zeevaart is een trend waarneembaar dat de omvang van de afzonderlijke schepen toeneemt, bijvoorbeeld in de containervaart.

Een nieuwe discussie over verdere verdieping van de Westerschelde valt niet uit te sluiten. Het

veiligheidsaspect moet vanaf het begin hierbij in afwegingen worden meegenomen.

Op korte termijn wordt er een besluit verwacht over de nieuwe zeesluis bij Terneuzen.

Daarnaast wordt verwacht dat het aantal scheepvaartbeweging van de binnenvaart zal toenemen. Hieraan zal onder andere de nieuwe verbinding tussen Parijs en Gent een belangrijke bijdrage leveren. Dit betekent onder andere meer kruisend scheepvaartverkeer over de Westerschelde en grotere zeeschepen op het Kanaal Terneuzen-Gent.

Uitgangspunt moet zijn dat zaken in preventieve sfeer worden opgelost. Hierbij valt te denken aan:

- De locaties van jachthavens dusdanig kiezen dat overlast voor de beroepsvaart zoveel als mogelijk wordt beperkt. Voorwaarden stellen aan deze locaties.
- Bij de aanleg van nieuwe infrastructuur, ten behoeve van de scheepvaart, in een vroegtijdig stadium de hulpverleningsdiensten hierbij betrekken
- Bij de verdere ontwikkeling van een cruiseterminal in Vlissingen zorgen voor adequate voorzieningen hulpverleningsdiensten.
- Verkeersmanagement op de vaarweg, scheiden van verkeersstromen, goede scheepvaartbegeleiding

Cruisevaart

Verder wordt verwacht dat het aantal cruiseschepen dat Zeeland aan doet de komende jaren verder zal toenemen. Dit geldt zowel voor de zee- als de riviercruises. Tot op heden is er binnen Zeeland nog maar in zeer beperkte mate aandacht besteed aan de risico's van cruisevaart en veerboten en de consequenties bij een ernstig incident voor de hulpverleningsdiensten.

Recreatievaart

Ten aanzien van de recreatievaart zijn er ontwikkelingen te verwachten inzake nieuwe jachthavens. Een aantal van deze voorziene locaties liggen dicht bij druk door de beroepsvaart bevaren scheepvaartroutes. Dit kan tot problemen leiden. Goede verkeersbegeleiding is hierbij essentieel.

Overstromingen

Overstromingen zijn binnen de regio Zeeland nog steeds een actueel maatschappelijk thema.

Er is de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in het verbeteren van de waterkeringen in Nederland, en dus ook in Zeeland. De verwachting is dat dit verbeteringstraject de komende jaren zal worden gecontinueerd en afgerond. Er is een Nationaal deltaprogramma vastgesteld, dat ook van toepassing is op de regio Zeeland.

De projecten "Zwakke Schakels" en "Zeekeringen", die zich richten op versterking van een aantal dijkvakken die

niet aan de huidige normen voldoen, zal in het jaar 2015 zijn afgerond.

Bij overstromingen in de regio Zeeland is de zelfredzaamheid van de bevolking een zeer belangrijk uitgangspunt. Een aandachtspunt hierbij is waar, gezien de geografische ligging en de infrastructuur, naartoe geëvacueerd kan worden. Aan de bevolking en het bedrijfsleven dient voor dergelijke situaties handelingsperspectieven te worden geboden.

Een ander aandachtspunt ten tijde van een overstroming is het borgen van de continuïteit van de hulpverleningsorganisaties.

Tot nu toe is binnen Zeeland sterk gefocust op overstromingen vanuit zee. Als extra scenario zou hier waterafvoer via de rivier aan toe dienen te worden gevoegd. Een belangrijk aandachtspunt is situatie in Vlaanderen. Het is mogelijk dat door een overstroming in de omgeving van Antwerpen en Gent ook een (beperkt) deel van Zeeuws-Vlaanderen wordt getroffen. De komende vier jaar zal er door de Rijksoverheid verder beleid worden ontwikkeld rondom de berging van een te veel aan rivierwater. Op dit moment is nog onzeker of dit consequenties heeft voor de Zeeuwse Delta.

Door deskundigen wordt een (voorzichtige) toename waargenomen in het buitendijks bouwen zowel voor wonen als voor werken.

Extreme neerslag

De recente geschiedenis heeft laten zien dat er lokaal, dan wel regionaal, in een korte periode een zeer grote hoeveelheid neerslag kan vallen of dat juist op een bepaalde locatie heel langdurig neerslag valt. Dit kan vanzelfsprekend lokaal en regionaal leiden tot ernstige problemen, bijvoorbeeld door het overlopen van de rioleringen. Deze meteorologische omstandigheden zijn tot op heden erg lastig te voorspellen. De verwachting is dat in deze situatie de komende jaren weinig tot geen verbeteringen zal optreden.

De afwatersystemen, zouden conform het landelijke beleid, in 2015 op orde moeten zijn. De huidige inschatting is dat de gestelde termijn van 2015 niet gehaald zal worden, maar dat dit een aantal jaren extra zal vergen.

Het bouwen op lage locaties brengt extra risico's met zich mee. Er zijn aantal plaatsen in Zeeland bekend waar dit aan de orde is. Een aantal hiervan is een recreatielocatie, bijvoorbeeld een camping. Afstemming tussen betrokken partijen vindt op dit punt nog maar beperkt plaats.

Programma 1: Water en veiligheid					
	Speerpunt	Product	Beoogde maatschappelijke effecten	Partners	Te realiseren voor
1.1	Achterdeur sluiten				
1.1.1	Risico van overstromingen in Zeeuws-Vlaanderen vanuit Vlaanderen, vooral omgeving Antwerpen en Gent beperken.	Samenwerkingovereenkomsten met de Vlaamse provincie	Tijdige informatie naar bevolking en het kunnen nemen van effectbeperkende maatregelen	Vlaamse provincies Rijkswaterstaat, Waterschap Scheldestromen	Januari 2014
1.2	Zelfredzame Zeeuwen				
1.2.1	Bij (dreigende) overstromingen wordt de bevolking tijdig geïnformeerd en is informatie beschikbaar die aangeeft welke maatregelen de burgers kan nemen om de effecten te beperken.	Website Zeeland Veilig is actueel en toegankelijk voor een breed publiek	De burger is in staat de effecten van overstromingen voor zichzelf en anderen zoveel mogelijk te beperken.	Gemeenten Provincie Zeeland Rijkswaterstaat Waterschap Hoge School Zeeland Roosevelt Academie Kamer van Koophandel Burgerpanels Verminderd zelfredzamen Onderwijs	Continu
1.2.2	(Verder) ontwikkelen en stimuleren van de zelfredzaamheid van inwoners en bezoekers van Zeeland. Hierbij ook aandacht besteden aan het bedrijfsleven. De uitvoering hiervan zal in nauwe samenwerking plaatsvinden met de kennisinstututen in Zeeland, zoals de Hogeschool Zeeland en de RA.	Onderzoek naar voor burgers en bedrijfsleven toepasbare handelingsperspectieven Samenwerking met burgers en bedrijfsleven om de handelingsperspectieven praktisch toepasbaar te laten zijn.	Maatwerk van handelingsperspectieven voor burgers en bedrijfsleven		November 2012 Continu
1.3.	Evacueren leren				
1.3.1	In het verlengde van de zelfredzame burger zal het evacuatieproces verder dienen te worden uitgewerkt met alle betrokken organisaties.	Evacuatieplan WAVE uitwerken en implementeren Bebording evacuateroutes. Afspraken met vervoersbedrijven.	Snelle horizontale evacuatie van een groot deel van de bevolking van Zeeland mogelijk maken	Rijkswaterstaat Provincie Zeeland LOCC Gemeenten Ministeries Defensie	Juli 2012 Juli 2014 Januari 2013
1.4	Schipper mag ik overvaren				
1.4.1.	Aandacht voor de specifieke hulpverleningsbehoefte van	Een grootschalige oefening rondom de veerdiensten tussen Vlissingen en Breskens.	Verbeteren bestrijding incidenten met veerdiensten en cruiseschepen	Veolia Provincie Zeeland	Januari 2014

	cruisevaart en veerponten op de Deltawateren.	Werkafspraken met Kustwacht, KNRM en RBN over het optreden bij incidenten aan boord van Cruiseschepen		Gemeenten Vlissingen en Sluis Reddingsbrigade Nederland KNRM Kustwacht Rijkswaterstaat Zeeland	Januari 2015
1.5	Water en vuur				
1.5.1.	De hulpverlening op het water dient de komende jaren op een adequaat niveau te worden gebracht.	Een capaciteitsanalyse wat er beschikbaar is en wat nodig is er voor een zodanige incidentenbestrijding op het water en met name scheepsbranden dat effecten hiervan voor de bevolking zo beperkt mogelijk kunnen blijven. Afspraken en samenwerking met private partijen bij incidenten op de Zeeuwse wateren. Opbouwen van specialistische kennis op het gebied van het bestrijden van scheepsbranden.	Bij een incident op het water worden de effecten op het land en daarmee gezondheidsschade en materiële schade beperkt.	Reddingsbrigade Nederland KNRM Kustwacht Samenwerkingspartners MIRG Zeeland Seaports Rijkswaterstaat Zeeland	Juni 2015 Januari 2013 Continu
1.5.2	Een plan voor de Deltawateren voor alle vormen van hulpverlening in en op water.	Incidentbestrijdingsplan Deltawateren	Een eenduidige organisatie van de bestrijding van incidenten in en op het open vaar- en recreatiewater binnen de regio.		1 januari 2014
1.6	Het regent pijpenstelen				
1.6.1.	Afstemming met het beleidsveld Ruimtelijke Ordening is wat betreft het toestaan van bouwen op lage locaties belangrijk.	VRZ positioneert zich als (veiligheids)partner.	Vanaf de tekentafel wordt meegedacht over de veiligheidseffecten van voorgenomen ontwikkelingen en wordt risico en effectomvang zoveel mogelijk beperkt	Provincie Zeeland Gemeenten Waterschap Scheldestromen	Continu
1.6.2	Handelingsperspectieven aanbieden aan de burger en het bedrijfsleven.	Website Zeeland Veilig is actueel en toegankelijk voor een breed publiek	Burgers hebben informatie over handelingsperspectieven beschikbaar die schade aan eigendommen c.a. beperkt	Gemeenten	Continu

Programma 2: Nucleaire veiligheid

Zeeland is de regio in Nederland met meeste nucleaire inrichtingen voor energie productie op of nabij haar grondgebied: de kerncentrale van EPZ in Borssele en de vier kerncentrales van Electrabel in het Belgische Doel. Voor de voorbereiding op incidenten met deze inrichtingen is het bestuur van de veiligheidsregio verantwoordelijk. De voorzitter van de veiligheidsregio heeft het opperbevel bij incidenten met deze inrichting totdat dit door de minister wordt overgenomen.

Door de aanwezigheid van deze nucleaire industrie in Zeeland is er een specialisme ontstaan over nucleaire

veiligheid bij de veiligheidsregio. Ook worden, door o.a. de Hoge School Zeeland, nucleaire opleidingen ontwikkeld om de behoefte aan specialisten bij de nucleaire industrie te kunnen waarborgen.

Het beleid van de Zeeuwse overheden is op gericht om deze expertise ontwikkeling in Zeeland te ondersteunen en gezamenlijk, met de industrie, onderwijs en overheid in Zeeland een expertisecentrum voor de nucleaire industrie voor Nederland en omliggende landen te realiseren.

Huidig beeld

Risicoprofiel

Het risicoprofiel geeft aan dat het incidenttype horend bij het beleidsthema valt onder de impactklasse 2. Het gaat hier om een zeer kleine kans met catastrofale effecten.

Nucleaire installaties

De kerncentrale Borssele en de vier nucleaire installaties in Doel hebben tot gevolg dat een groot deel van Zeeland binnen de maatregelzones ligt die zijn ingesteld om de effecten van een nucleaire emissie te beperken. Voorbereide maatregelen kunnen worden genomen bij een (dreigende) emissie.

Hiernaast is er de Covra waar radio-actief materiaal wordt opgeslagen en mede in samenhang hiermee vinden regelmatig transporten plaats van nucleair materiaal door de regio.

Jodium Profylaxe

Burgers die jonger zijn dan 45 jaar en wonen in de maatregelzone Jodium-profylaxe kunnen bij hun

De VRZ moet met de exploitanten van nucleaire inrichtingen convenanten afsluiten waarin wederzijdse afspraken over hulpverlening, informatie-uitwisseling en coördinatie bij de bestrijding van incidenten worden vastgelegd.

gemeente tabletten afhalen. Slechts een klein percentage van de bevolking heeft dit tot nu toe gedaan.

Maatschappelijke onrust

Een gegeven is dat een incident in het nucleaire gedeelte van de kerncentrale altijd zal leiden tot maatschappelijke onrust. Ook, zo blijkt bij het incident in Fukushima Japan, zijn incidenten elders op de wereld aanleiding tot vragen van media en burgers.

De procedure voor de bouw van een 2^e kerncentrale in de gemeente Borssele is gestart.

Impact 1	Impact 2	Impact 3
	Kernincident	

Tabel 2: Risicoprofiel Nucleaire veiligheid

Voorzienbare ontwikkelingen

In oktober 2011 wordt er een Nationale Staf oefening Nucleair gehouden. De aanbevelingen die uit de evaluatie voortkomen, zullen de komende periode

Bij Jodium profylaxe moet worden ingezet op een maximale pre-distributie en de zelfredzaamheid van burgers bij verdeling van tabletten ingeval van een incident.

geïmplementeerd moeten worden. Ook de uitkomsten van de te houden zgn. stresstest (onderzoek naar de veiligheidsorganisatie van de kerncentrale), gevolg van het incident in Fukushima Japan, kunnen aanleiding zijn voor herziening van procedures en werkwijzen.

De veiligheidsregio Zeeland heeft aangegeven het specialisme Nucleaire Veiligheid te willen coördineren voor de veiligheidsregio's in Nederland. Afhankelijk van de definitieve besluitvorming door het ministerie van VenJ,

waaronder de wijze waarop deze activiteiten gefinancierd gaan worden zal deze taak geïmplementeerd moeten gaan worden.

De veiligheidsregio zal moeten gaan participeren in de veiligheidsdiscussie rond de ontwikkeling van de nieuwe kerncentrale.

Het behouden en ontwikkelen van kennis op het gebied van nucleaire veiligheid binnen Zeeland is noodzakelijk. Zeeland kan als expertise regio optreden op het gebied van bestrijding van effecten van nucleaire incidenten.

Programma 2. Nucleaire Veiligheid					
	Speerpunt	Product	Beoogde maatschappelijke effecten	Partners	Te realiseren voor
2.1	Waar naar toe?				
2.1.1	Evacuatie strategie	Specifieke maatregelen voor evacuatie bij een dreigend nucleair incident opnemen in het evacuatieplan Zeeland waaronder vastleggen van evacuatieroutes	Mogelijkheden voor snelle evacuatie van 5 km zone en bedreigd gebied.	Rijkswaterstaat, LOCC Provincie Zeeland	Juli 2011
2.1.2	Evacuatie routing	Verwijzingsborden langs hoofdevacuatie routes	Duidelijke evacuatie routes een eenvoudiger communicatie hieromtrent	Wegbeheerders	Januari 2013
2.2	Jodium Profylaxe				
2.2.1	Distributieplan Jodium Profylaxe 2012	Distributieplan Jodium profylaxe gericht op predistributie waarmee verwacht wordt dat op 80% van de adressen in de zone voldoende jodiumtabletten voor tenminste 10 personen aanwezig zijn.	Er zijn voldoende jodium tabletten in huis, in de straat, in de buurt, in de wijk om personen beneden 45 jaar te kunnen voorzien.	Ministerie VWS GGD Gemeenten	Januari 2013
2.3	Nucleaire expertise				
2.3.1	Expertise regio	Binnen de organisatie van de VRZ wordt de expertise op het terrein van bestrijding van nucleaire veiligheid verankerd en indien gewenst beschikbaar gesteld voor Nederland	Door vanaf de ontwikkeling van nieuwe nucleaire inrichtingen aandacht te besteden aan de veiligheidsmaatregelen en effectbestrijding van mogelijke incidenten wordt expertise verkregen. Voldoende toekomstige deskundigheid voor nucleaire veiligheid	Ministerie VenJ A-regio's Provincie Zeeland	Januari 2013
2.3.2	Samenwerking onderwijsinstellingen	Convenant met ROC Zeeland, Hoge School Zeeland, Roosevelt Academie e.a. in het kader van kennisontwikkeling en onderwijs	Ondersteuning nucleaire kennisontwikkeling binnen Zeeland	Hoge School Zeeland Roosevelt Academie ROC Zeeland, EPZ	Juli 2012
2.3.3	Verbeteren samenwerking bij incidentbestrijding	Afspraken over samenwerking vastleggen in convenant	Samen met de nucleaire inrichting komen tot een betere voorbereiding op incidentbestrijding EPZ Electrabel Covra	Elektrabel EPZ	Juli 2012

Programma 3: Industriële veiligheid en Infrastructuur

Het thema Industriële veiligheid en Infrastructuur behelst de veiligheid van de chemische industrie in Zeeland en weg- en treinvervoer. Zeeland heeft, na Rotterdam Rijnmond de meeste BRZO-plichtige bedrijven.

De aanwezigheid van petrochemische industrie tesamen met het vervoer van gevaarlijke stoffen over weg, spoor en water (zie programma 1 en 2) maakt Zeeland tot het 2^e risicogebied van Nederland.

Huidig beeld.

Risicoprofiel

Het risicoprofiel geeft aan dat de incidenttypes horend bij het beleidsthema vallen onder de impactklassen 2 en 3.

BRZO bedrijven

Er zijn 23 BRZO-bedrijven in Zeeland, daarvan zijn er 14 van de zware categorie: de zogenaamde veiligheid rapport plichtige bedrijven (VR).

Negen BRZO bedrijven zijn aangewezen voor het hebben van een bedrijfsbrandweer.

Op basis van een vastgesteld toezichtmodel (nationaal), en een vastgesteld meerjaren inspectieplan (Zeeland) worden de BRZO-inrichtingen geïnspecteerd. Daarbij is en wordt veel aandacht besteed aan de kwaliteit van inspectie (opleiding, training, ervaring, competentie, collegiale toetsing, evaluatie etc.)

Bij de bedrijven met een bedrijfsbrandweer wordt iedere twee jaar een praktijkinspectie uitgevoerd waarbij de scenario's en de bijbehorende brandweerinzet wordt beoordeeld.

Wat betreft de uitvoering van BRZO wetgeving loopt de VRZ landelijk voorop. De bedrijven worden jaarlijks gecontroleerd. Dit door gezamenlijke inspectie van Provincie Zeeland, arbeidsinspectie en veiligheidsregio.

Ook in de Belgische provincies Oost-Vlaanderen en Antwerpen en in de regio Midden-West Brabant zijn er BRZO plichtige bedrijven die risico's hebben voor Zeeland (zie speerpunten 3.1.2 en 3.1.3).

Binnen dit programma valt de uitvoering van het Besluit Risico's Zware Ongevallen 1999 (BRZO), de advisering over externe veiligheid, aanwijzing bedrijfsbrandweer, routing gevaarlijke stoffen en de risicobeheersing van overige industrie, ondergrondse transportleidingen, vervoer over weg en spoor en door tunnels.

Het zijn van 2^e risicogebied in Nederland en de beperkte hulpverleningscapaciteit verplicht de veiligheidsregio om haar wettelijke taken, advisering over maatregelen om incidenten te voorkomen, het controleren van inrichtingen. en daar waar nodig handhavend optreden bovengemiddeld uit te voeren. Dit past binnen de algemene visie om incidenten te voorkomen en de effecten hiervan zo te beperken.

Samenwerking met derden.

Samenwerking op brandweergebied vindt plaats binnen de Kanaalzone Terneuzen-Gent en met Zeeland Seaports ten aanzien van havenveiligheid.

Rampbestrijdingsplannen

Voor alle BRZO bedrijven is een rampbestrijdingsplan dat begin 2010 is geactualiseerd. Tevens zijn er rampbestrijdingsplannen voor o.a. het spoor en de Westerscheldetunnel.

Infrastructuur

De infrastructuur in Zeeland blijft echter een risico. In het bijzonder bij incidenten op de hoofdverkeersassen (in het bijzonder A58) of op het spoor is de toegankelijkheid van Zeeland beperkt.

Vervoer gevaarlijke stoffen

Sinds enige jaren is door de gemeente de ontheffingverlening vervoer gevaarlijke stoffen overgedragen aan de Veiligheidsregio. Jaarlijks worden een groot aantal ontheffingen verleend. Gevaarlijke stoffen worden, zoveel als mogelijk, geweerd uit en rond woonkernen.

Impact 1	Impact 2	Impact 3
	Treinincident	Giftige stof BRZO
	Giftige stof op spoor	Brand weg
	Giftige stof weg	Brand BRZO
	Verkeersincident	Brand aardgasleiding
	Brand spoor	

Tabel 3: Risicoprofiel Industrie en Infrastructuur

Voorzienbare ontwikkelingen

Er is een aantal ontwikkelingen die zich de komende vier jaar (en ook daarna) kunnen voordoen.

Verbetering Infrastructuur

De infrastructuur in Zeeland zal worden verbeterd door onder meer de aanleg van de tunnel bij Sluiskil en het afronden van de aanleg van de N57 op Walcheren.

Ontwikkelingen in de industrie

Een uitbreiding van chemische industrie wordt niet verwacht. Wel is er een beeld dat het chemiepark in algemene zin veroudert. De vraag is in hoeverre dit het risicobeeld beïnvloedt in de komende vier jaar. Ook zal kostenreductie bij bedrijven invloed kunnen hebben hierop.

Transport

De containeroverslag blijft naar verwachting gestaag groeien. Dit leidt tot een uitbreiding van het container vervoer over de weg en het spoor, aansluitend ook op het transport over water (zie hiervoor programma 1: Water en veiligheid).

Informatiemanagement

Melding van incidenten moet leiden tot snelle analyse en een zo effectief mogelijke informatievoorziening naar hulpverleners en burgers.

Handhaving en controle

De komst van Regionale Uitvoeringsdiensten zal de komende jaren leiden tot een heroriëntatie op de uitvoering van de adviserend, controlerende en handhavende taken van de veiligheidsregio.

Incidenten

Incidenten buiten en binnen de regio (den aan brand Moerdijk) zullen leiden tot aanscherping van (de uitvoering van) wet- en regelgeving. De maatschappelijke relevantie voor Zeeland zal moeten worden geanalyseerd en meer dan in het verleden

leiden tot politiek/bestuurlijke discussie over de risico's van industrie en transport in Zeeland.

Nieuwe planvormen

Rampbestrijdingsplannen en andere plannen waaronder het Trein Incident Managementplan (TIM) en Incidentbestrijdingsplan Westerscheldetunnel, waar het optreden van de veiligheidsregio bij incidenten in wordt vastgelegd, zullen digitaal worden gemaakt en daarmee de informatie die hierin is opgenomen toegankelijk voor de hulpverleners en bestuurlijk verantwoordelijken bij een incident. Actualisering zal op deze wijze een continu proces worden.

Terugtrekkende overheid

De veiligheidsregio is niet in staat om de burgers te beschermen tegen alle mogelijke gevaren. Het nationale beleid van zelfredzaamheid zal ook voor dit thema invulling moeten krijgen.

De ontwikkelingen in industrie en infrastructuur in de komende jaren zijn maatgevend voor de wijze waarop de veiligheidsregio zich voorbereid op incidenten en in welke mate de burger bij incidenten handelingsperspectieven aangeboden moet krijgen om zo zelfredzaam mogelijk te kunnen zijn.

Programma 3: Industriële Veiligheid en Infrastructuur					
	Speerpunt	Product	Beoogde maatschappelijke effecten	Partners	Te realiseren voor
3.1	Industrie veilig				
3.1.1	Samenwerking met chemische industrie	Samenwerkingsovereenkomsten (Uitbreiding/intensivering van) Samenwerkingconstructies bedrijfs- en overheidsbrandweer	Beter anticiperen op ontwikkeling in de Industriegebieden Vlissingen-Oost en Kanaalzone	Zeeland Seaports BRZO Inrichtingen	Juli 2012
3.1.2	Onderzoek naar risico's en potentiële effecten van buiten de regio	Rapportage over de effecten van risico's van buiten de regio en met name die van BRZO inrichting binnen een zone van 15 km van de regiogrens.	Inzicht in de risico's en hun potentiële effecten binnen de regio zodat adequate hulpverleningsafspraken gemaakt kunnen worden met buurregio's/provincies.	Provincies Oost-Vlaanderen en Antwerpen Veiligheidsregio's Midden-West Brabant en Rotterdam Rijnmond	Juli 2012
3.1.3	Digitale actuele informatie	Voor alle verantwoordelijken 24/7 toegankelijke systeem waarin de informatie, noodzakelijk voor de meest effectieve bestrijding van incidenten, beschikbaar is.	Snellere interventie incidenten chemische industrie, kennis- en informatie delen op het gebied van bestrijding chemische incidenten. Beperking van de effecten van een incident bij een chemisch bedrijf	Bedrijfsbrandweerplichtige inrichtingen Provincie Zeeland Gemeenten Waterschap Rijkswaterstaat Zeeland Seaports	Juli 2014
3.1.4	Advisering, controle en handhaving	Opstellen 4 jaren plan voor de uitvoering van de wettelijke advies, controle en handhavingstaken van de VRZ op het gebied van BRZO en externe veiligheid.	Duidelijkheid over de wijze waarop de VRZ haar wettelijke taken uitvoert	Bevoegd gezag wet milieubeheer Regionale uitvoeringsdienst(en) Zeeland Seaports	Oktober 2011
3.1.5	Bestrijdingsoefeningen BRZO inrichtingen	Meerjarig oefenbeleidsplan voor BRZO inrichtingen	Effectieve hulpverlening bij incidenten	BRZO inrichtingen	Maart 2012
3.2	Wegvervoer				
3.2.1	Veilig vervoer gevaarlijke stoffen	Advisering bevoegd gezag over veiligste doorgaande routes vervoer gevaarlijke stoffen. Jaarlijkse analyse vervoersstromen gevaarlijke stoffen	Het risico van een ongeval zo klein mogelijk maken en de effecten van een ongeval beperken Tijdige sturing op onveiligheid	Gemeenten Provincie Zeeland Rijkswaterstaat Waterschap	Continu Jaarlijks oktober/november
3.2.2	Technische hulpverlening bij	Aanwezigheid van technische hulpverlening	Schade bij verkeersongevallen	RAV Zeeland	Januari 2013

	verkeersongevallen afgestemd op ambulancehulpverlening	bij een incident binnen maximaal 15 minuten na melding ter ondersteuning van ambulancehulpverlening.	beperken		
3.2.3	Zelfredzaamheid automobilist vergroten	Informatiecampagne over hoe te handelen bij een verkeersongeval in samenwerking met landelijke en regionale partners	Bewustwording over handelingsperspectieven en daardoor hulpverlening door burgers bij verkeersongevallen om zo slachtofferschap te beperken	ANWB Rijschoolhouders Logistiek Nederland Provincie Zeeland Gemeenten Reddingsbrigade Nederland	
3.3	Spoorvervoer				
3.3.1	Bestrijding treinincidenten op orde	Aanpassen rampbestrijdingsplan Trein Incident Management aan nieuwe planvorm.	Effectieve hulpverlening bij incidenten op het spoor	NS Pro rail	Januari 2013
3.4.	Ondergrondse transportleidingen				
3.4.1	Gecoördineerde aanpak van incidenten met ondergrondse transportleidingen.	Afspraken over de aanpak van incidenten met de eigenaren van ondergrondse transportleidingen	Snelle en effectieve bestrijding van incidenten met ondergrondse transportleidingen	Chemische Industrie Overige eigenaren Provincie Zeeland Gemeenten	Januari 2013
3.5.	Tunnels				
3.5.1	Bestrijding incidenten in tunnels op orde	Aanpassen rampbestrijdingsplan Westerscheldetunnel aan nieuwe planvorm. Participeren bij ontwikkeltraject en bouw tunnel	Effectieve hulpverlening bij incidenten in tunnels	NV Westerscheldetunnel Gemeenten Borsele en Terneuzen	Juli 2012
3.5.2	Veilige tunnel Sluiskil		Zo veilig mogelijke inrichting van tunnel bij Sluiskil	NV Sluiskiltunnel Gemeente Terneuzen	
3.6	Kunstwerken infrastructuur				
3.6.1	Adequate alternatieve (en veilige) routes voor hulpverlening binnen en van buiten de regio bij uitval van kunstwerken	Onderzoek naar de effecten van verkeersstremming door kapotte kunstwerken op de hulpverlening en het risicobeeld in Zeeland	Vergroten zelfredzaamheid burgers in situaties dat de hulpverlening langer onderweg is.		

Programma 4: Recreatie, Toerisme en Evenementen

Recreatie en toerisme zijn economisch van groot belang voor Zeeland. Het bieden van veiligheid voor de bezoekers van Zeeland moet dan ook prioriteit blijven krijgen. Dit kan alleen in samenwerking met de recreatiesector. Bezoekers van campings, jachthavens, bungalowparken, stranden en historische steden en gebouwen moeten kunnen vertrouwen op effectieve hulpverlening.

Evenementen moeten ook zodanig worden georganiseerd dat de bezoekers hier geen bijzondere risico's lopen. Dit vereist goede afspraken tussen vergunningverlenende instanties, organisatie en veiligheidsregio.

Recreanten, toeristen en evenementen bezoekers moeten kunnen rekenen op een veilige omgeving. Ze moeten worden geïnformeerd over welke risico's er zijn en welke maatregelen ze zelf kunnen nemen als er een incident plaatsvindt. De hulpverlening moet aansluiten op de maatregelen die door organisatoren van evenementen, de recreatie- en toeristenbranche in Zeeland zelf zijn genomen.

Huidig beeld

Risicoprofiel

Het risicoprofiel geeft aan dat de incidenttypes horend bij het beleidsthema vallen onder de impactklassen 2 en 3. Een gemiddelde kans met grote tot zeer grote effecten.

coördineert de advisering aan de vergunningverlenende gemeente. Daar waar nodig wordt de operationele organisatie 'wakend' gemaakt om bij incidenten op het evenement of gelijktijdig elders in de regio direct te kunnen optreden.

Recreatie

Er zijn de afgelopen jaren meer dan 8 miljoen overnachtingen per jaar in Zeeland. Hiervan zijn er zo'n kleine 3 miljoen overnachtingen van buitenlandse gasten. De grootste groep buitenlandse toeristen komt uit Duitsland (meer dan 300.000) met hierop volgend België (meer dan 100.000). 41% hiervan overnacht in vakantiewoningen, 39% op campings.

Schouwen-Duiveland is populair onder jongvolwassenen (18-24). Walcheren is populair voor kinderen onder de 12 en voor volwassenen tussen de 45 en 54 jaar. De Bevelanden & Tholen zijn populair bij ouderen tussen de 55 en 64 jaar en 65plussers. Opvallend is dat veel 65+ers hun vakantie doorbrengen in Zeeuws-Vlaanderen.²

Ondanks de toename van bevolking in de vakantieperiodes is de stijging van hulpverlening marginaal.

Er zijn diverse attracties en evenementen die jaarlijks grote aantallen bezoekers trekken. Grote C evenementen leggen een claim op de beschikbare hulpverleningscapaciteit in de regio. De veiligheidsregio

² Provincie Zeeland, Toeristische Trendrapportage Zeeland 2009/2010

Impact 1	Impact 2	Impact 3
	Besmetting/voedselvergiftiging	Rellen menigten
	Duinbrand	Bosbrand
		Paniek menigten

Tabel 4: risicoprofiel Recreatie, toerisme en evenementen

Voorzienbare ontwikkelingen

Vergrijzing.

Senioren zijn voor de recreatie en toerisme branche een interessante doelgroep: ze hebben tijd, geld en zijn bereid om dit aan reizen uit te geven. Hierdoor worden aspecten als comfort, gezondheid en veiligheid van belang³.

Deze ontwikkeling leidt mogelijk tot een andere behoefte aan hulpverlening, mensen worden afhankelijker van zorg.

Verstening

Met de wijziging van de leeftijd van vakantiegangers is er een trend zichtbaar van een groei van vakantieparken. Ook het aantal hotelovernachtingen en daarmee het aantal accommodaties zal vermoedelijk gaan stijgen.

Campingrecreatie

Campings worden groter qua oppervlak maar niet zozeer qua aantal standplaatsen. Campingplaatsen worden groter en steeds meer ingericht met vaste luxe voorzieningen (douches/toilet/internet)

Vakantiepieken

Mede door de vergrijzing zal steeds minder sprake zijn van een vakantie seizoen. Het gehele jaar door zullen mensen vakantie in Zeeland houden met pieken in de voorjaar, zomer en najaar schoolvakantieperioden. Hierdoor zal er een spreiding zijn van vakantie verkeer hetgeen bij stremming op de Zeeuwse wegen (bijv. onderhoud) voor slechtere bereikbaarheid voor hulpverlening zorgt.

Strandrecreatie en dagtoerisme

De ontwikkeling hiervan zal mede afhankelijk zijn van de kosten van vervoer (olieprijzen).

Evenementen

Het aantal grote evenementen (C-evenementen) zal naar verwachting niet verder toenemen. Het veiligheidsvraagstuk rond evenementen verandert o.a. door toepassing van social media. Samenwerking tussen veiligheidsregio, vergunningverlener en organisator in de voorbereiding.

Duiktoerisme

Het duiktoerisme zal, zeker ook als gevolg van promotie van deze recreatieve vorm, de komende jaren toenemen. De hulpverleningsvraag zal hierdoor stijgen waarbij de veiligheidsregio maar beperkte eigen middelen heeft om hierin te voorzien. Binnen het project Deltawateren (zie programma Water en Veiligheid speerpunt 1.5.2) dient de hulpverlening bij duikongevallen te worden uitgewerkt.

De veranderingen in de recreatie sector als gevolg van vergrijzing en modernisering maar ook klimaatverandering (bijv. langere warme en droge perioden) betekenen een verandering van de hulpverleningsbehoefte. De veiligheidsregio moet haar hulpverleningsaanbod hierop aanpassen.

³ Provincie Zeeland, Toeristische Trendrapportage Zeeland 2009/2010

Programma 4: Recreatie, toerisme en evenementen					
	Speerpunt	Product	Beoogde maatschappelijke effecten	Partners	Te realiseren voor
4.1	Vakantie veilig Zeeland				
4.1.1	Recreanten, toeristen en evenementenbezoekers wat willen zij aan veiligheid?	Onderzoek naar de veiligheidsbehoefte van de doelgroepen	Effectievere, op de vraag aansluitende, hulpverlening	Hoge School Zeeland Roosevelt Academie Provincie Zeeland Zeeland	1 juli 2013
4.1.2	Veilige camping- en recreatierreinen	Uitvoeringsplan veiligheid op campings	Eenduidige regelgeving in Zeeland voor veiligheid op campings- en recreatierreinen	Recron Natuurbeheerders Gemeenten	1 januari 2014
4.1.3	Natuurbrand? Natuurlijk niet!	Operationeel natuurbrandbestrijding plan	Voorkomen en beperken van natuurbranden (bos en duin)	Natuurbeheerders Gemeenten	1 juli 2012
4.2	Veiligheid bij evenementen				
4.2.1	Goede verdeling van hulpverleningscapaciteit o.a. door zo weinig mogelijk gelijktijdigheid van (grote) evenementen	Jaarlijkse VRZ Evenementenkalender	Behoud van de spreiding van hulpverleningscapaciteit binnen de regio	Gemeenten Evenement organisatoren Politie	Januari 2012

Programma 5: Veilig wonen en werken

Inwoners moeten een veilige leefomgeving hebben. Dit moeten zij grotendeels eerst zelf realiseren. De taak van de veiligheidsregio is te voorzien in hulpverlening op dit momenten dat de burgers zelf onvoldoende middelen hebben.

Dit beleidsplan behandelt de fysieke omgeving waarin wordt gewoond en gewerkt. Het gaat dus niet om sociale veiligheid. De lijn tussen sociale veiligheid en fysieke veiligheid is echter niet eenvoudig meer te trekken. Sociale onrust of een 'sociaal' incident kan leiden tot een crisis en daarmee wordt ook de

veiligheidsregio, verantwoordelijk voor de organisatiestructuur bij een crisis hierbij betrokken.

De demografische ontwikkeling van Zeeland zal een verschuiving geven in de beschikbare hulpverleningscapaciteit (vanuit de jongeren) en de behoefte (ouderen). We zullen de inwoners in Zeeland meer bewust moeten maken van hun eigen mogelijkheden en handelingsperspectieven als er een incident plaatsvindt.

Huidig beeld

Risicoprofiel

Het risicoprofiel geeft aan dat de incidenttypes horend bij het beleidsthema vallen onder de impactklassen 1, 2 en 3. Incidenten zijn waarschijnlijk met zeer ernstige gevolgen (pandemie) tot een waarschijnlijk met een geringe kans tot waarschijnlijk met beperkte effecten (uitval gas, water, dierziekten).

Wonen en werken

Zeeland kent een diversiteit aan woon- en werkomgevingen. Oude binnensteden, dorpen bewoning op het platteland. Grote en kleine bedrijven terreinen met al dan niet opslag en industrie met gevaarlijke stoffen.

Risicobeheersing

Risicobeheersing -het zoveel mogelijk voorkomen dat het fout kan gaan- is de afgelopen jaren ontwikkeld. Het bevoegd gezag, veelal de gemeenten of de Provincie Zeeland, worden geadviseerd over de te nemen maatregelen om incidenten te voorkomen. Er is echter nog onvoldoende aandacht voor het nemen van preventieve maatregelen om de effecten van incidenten te beperken.

Met uitzondering op sommige plaatsen vanuit de brandweer, zijn er weinig contacten met het midden- en kleinbedrijf.

Het midden en kleinbedrijf moet partner van de veiligheidsregio worden en een rol willen nemen in de veiligheid in winkels, winkelcentra en bedrijventerreinen.

Uitval van nutsvoorzieningen (gas, water, elektra en telecommunicatie) komt regelmatig voor. Sommige delen van Zeeland, vooral in Zeeuws-Vlaanderen, lopen een grotere kans op uitval van gas en elektra vanwege hun ligging aan de grens van het land.

In voornamelijk de tuinbouw is er een toevloed van seizoenskrachten vanuit de EU uit voormalige oost Europese landen. De veiligheid van hun verblijfslocaties is in sommige gevallen discutabel.

Naast dreiging van dierziekten kent Zeeland ook dreiging van plantenziekten en voornamelijk in de fruitteelt. Tevens zien we een toename van overlast door insecten (zoals de eikenprocessierups en teken).

Impact 1	Impact 2	Impact 3
Pandemie ernstig	Brand binnenstad	Uitval gasvoorziening
Extreme hitte/smog	Brand gebouwen grootschalige publieksfunctie	Brand hoog gebouw
	Instorting gebouw	Dierziekten
	Uitval spraak/datacomm.	Uitval drinkwater
	Extreme koude, sneeuw & ijzel	
	Uitval elektriciteitsvoorziening	
	Windhozen & zware storm	
	Brand gebouwen niet zelfredzame personen	

Tabel 5: risicoprofiel Veilig wonen en werken

Voorzienbare ontwikkelingen

De demografische ontwikkeling leidt in sommige delen van de regio tot krimp en vergrijzing. Zelfs valt niet uit te sluiten dat in de komende vier jaar een leegloop van delen van Zeeland te zien zal zijn. Het aanbod aan hulpverleners zal hierdoor afnemen terwijl de behoefte aan hulpverlening, door oudere inwoners, zal veranderen.

Zorgnormen

De invoering van nieuwe zorgnormen voor de brandweer betekent dat deze ouder wordende groep inwoners zelfredzamer zal moeten worden. Hierbij zien we dat het woningaanbod kwalitatief steeds (brandveiliger) wordt.

Toename verminderd zelfredzamen

De ontwikkelingen in de gezondheidszorg, waar de capaciteit van het personeel in instellingen onder druk staat kan tot gevolg hebben dat de zelfredzaamheid in instellingen kleiner wordt doordat minder personeel aanwezig is. Dit vraagt om specifieke handelingsperspectieven voor instellingen.

Ook wonen mensen langer zelfstandig, al dan niet ondersteund door bijvoorbeeld huishulporganisaties.

Flexibiliteit van arbeid.

Werk wordt flexibel, van thuiswerken tot tijdelijke arbeidsmigratie. De behoefte aan (goedkope) seizoensarbeid is en blijft aanwezig. Deze arbeidskrachten zoeken naar relatief goedkope huisvesting in de regio. Zeker als grote projecten als de bouw van een 2^e kerncentrale plaatsvinden, zal er een toename ontstaan van woon-werkverkeer daar de specialisaties voor dit type werk niet in de regio zijn te vinden.

Vitale infrastructuur.

De afhankelijkheid van elektra in combinatie met internet zal de komende jaren toenemen. Denk hierbij aan langdurige uitval betalingsverkeer, afhankelijkheid van bedrijven van internet. Dit naast de reguliere problemen die ontstaan door langdurige uitval van elektra.

Zelfredzaamheid

De komende jaren zullen we de burger moeten gaan ondersteunen in zijn zelfredzaamheid bij crisis. Het beeld van de overheid die alles regelt bij een incident zal omgebogen moeten worden naar een overheid die de burger ondersteund met handelingsperspectieven.

Juist in de woon- en werkomgeving moet de burger bewust zijn van de aanwezig risico's en wat hij zelf kan doen om te voorkomen dat het fout gaat en hoe te handelen als het fout gaat. Inzetten op preventie en versterken van de veerkracht.

Vitale infrastructuur

De afhankelijkheid van de samenleving van vitale infrastructuur (electra, gas, water, internet), zal nog verder toenemen. De effecten op het maatschappelijke leven als hier verstoring in optreden is groot en vraagt om een grote mate van zelfredzaamheid van de burger.

Extreem weer

Er is een tendens zichtbaar dat het weer steeds meer extremen laat zien. Langdurige droogte, hitte met als contrast overvloedige regenval en extreme kou. Ook hiervoor is een grote mate van zelfredzaamheid vereist waarbij de hulpdiensten burgers slechts in levensbedreigende situaties kunnen ondersteunen.

Programma 5: Veilig wonen en werken						
	Speerpunt	Product	Beoogde maatschappelijke effecten	Partners	Te realiseren voor	
5.1	Samen veilig in Zeeland					
5.1.1	Vergroten zelfredzaamheid	Uitvoeringsplan burgerparticipatie veiligheidproblemen	Vergroting bij	Zelfredzaamheid van burgers	Burgers Onderwijsinstellingen	1 januari 2013
5.1.2	Samen bestrijden: De hulpverlenende burger wordt ondersteund door de professionals	Training voor professionals over het toepassen van zelfredzaamheid bij burgers		Bewustwording bij professionals over de mogelijkheden van burger als hulpverlener	Hulpverleners van professionals van brandweer, politie, meldkamer, ambulance, GHOR	1 januari 2013
5.1.3	Help uw klanten: Samenwerking tussen winkelbedrijven voor hulpverlening aan winkelend publiek en bestrijden van kleine branden (afvalcontainers, prullenbakken etc.) in binnensteden	Project: "Veilig in en voor uw winkel"		Voorkomen en beperken van schade in winkels en winkelcentra	Kamer van Koophandel MKB Zeeland Regionaal Platform Criminaliteits Beheersing	1 januari 2015
5.1.4	Eerste Hulp bij Brand (EHBB)	Ontwikkelen opleiding EHBB voor burgers		Burger vaardigheid bij brengen voor het kunnen optreden bij beginnende kleine branden	Burgers Onderwijsinstellingen	1 januari 2015
5.1.5	Informatie over risico's voor en tijdens incidenten is voor de burgers, voor over de situatie het toelaat, toegankelijk via www.zeelandveilig.nl	Informatieplan		Burgers kunnen snel informatie vinden over wat er aan de hand is via één centraal portal	Informatiebronnen zoals bedrijfsleven, overheden etc.	1 januari 2013
5.1.6	Maatwerk in hulpverlening leveren en inrichten community safety waar professionele hulpverlening en vrijwillige hulpverlening elkaar treffen en duidelijk voor de burger herkenbaar zijn.	Ontwikkelen plan operationele hulpverlening op maat en implementeren hiervan daar waar mogelijk.		In ieder gebied is (specialistische) hulpverlening aanwezig die afgestemd is op aanwezige risico's in dat gebied	Gemeenten Nederlands Rode Kruis EHBO BHV organisaties bedrijven	1 januari 2015
5.1.7	Instellingen zijn voorbereid op incidenten in en van buiten de inrichtingen en kunnen zelf de primaire hulpverlening bieden	Samenwerkingsovereenkomsten met zorginstellingen		De veiligheid van verminderd zelfredzamen wordt bij incidenten in als buiten de inrichting zo effectief mogelijk uitgevoerd	Zorginstellingen	1 juli 2014

Deel II Beheersthemata's VRZ

Risicobeheersing

Risicobeheersing behelst de structurele aandacht voor fysieke (on)veiligheid, het voorkomen en het terugdringen van onveilige situaties.

De rode lijn bij de inhoudelijke beleidsthema's is dat de overheid en daarmee de hulpverleningsdiensten de komende jaren de bewegingen maken naar de voorkant van de keten. Dit houdt in dat, waar mogelijk, risico's zoveel mogelijk worden gereduceerd door het voorkomen en beperken ervan: proactie en preventie.

Risicobeheersing richt zich niet alleen op risico's van rampen en crises in de regio. Ook waar het gaat om risico's op kleine incidenten, bijvoorbeeld branden en evenementen, moet worden ingezet op het voorkomen van incidenten.

Aandachtspunten

Wettelijke taken

Binnen het taakveld risicobeheersing is de uitvoering van wettelijke taken in het kader van o.a. brandpreventie, externe veiligheid, industriële veiligheid etc. beledgd.

Risicobeheersing is niet alleen een taak van de veiligheidsregio en de deelnemende gemeenten. Ook andere instellingen, organisaties en burgers hebben belangrijke verantwoordelijkheden en belangen. Samenwerking met nieuwe partners zal moeten worden gezocht en de relatie met bestaande partners moet worden versterkt. Daarnaast is het vergroten van risicobewustzijn en zelfredzaamheid van burgers een belangrijk.

De veiligheidsregio wil haar positie en kennis en expertise op het terrein van de risicobeheersing verder versterken.

Er zijn veel ontwikkelingen rondom de wettelijke advisering op het terrein van de ruimtelijke inrichting en de vergunningverlening, maar ook rondom de ontwikkeling van de omgevingsdiensten (Wabo) en Regionale Uitvoeringsdiensten. De veiligheidsregio zal haar taken op het gebied van advisering, controle en handhaving moeten aanpassen aan de veranderende omgeving.

Brandpreventie

Op het gebied van brandweezorg bestaat risicobeheersing voornamelijk uit brandpreventie. Onder brandpreventie worden de maatregelen verstaan ter voorkoming en beperking van brand en de gevolgen van brand evenals het waarborgen van de ontvluchting van personen.

Advisering Grote Evenementen

Het adviseren over evenementen is een niet-wettelijke adviestaak die door de Veiligheidsregio Zeeland wordt uitgevoerd om ongevallen te voorkomen.

Risicocommunicatie

Zelfredzaamheid zal de komende jaren een steeds belangrijkere plaats in de hulpverlening gaan innemen. Risicocommunicatie zal een centrale plaats in gaan nemen bij de voorbereiding op incidenten en in de ontwikkeling van de zelfredzaamheid.

Risicocommunicatie dient een bijdrage te leveren aan de weerbaarheid en zelfredzaamheid van de bevolking. De inhoud van de risicocommunicatie is gebaseerd op het risicoprofiel sluit aan op de risicobeleving van de bevolking.

Het is niet alleen de burger die meer zelfredzaam zal moeten worden. Ook de professional zal zich moeten aanpassen aan de burger die zelf in noodsituaties handelt.

Risico- en crisiscommunicatie zijn het middel om de burger weerbaar en zelfredzaam te kunnen laten zijn.

Voor de veiligheidsregio is risicocommunicatie daarnaast een instrument om op een duidelijke manier grenzen te stellen: tot welk niveau is de overheid in staat veiligheid te garanderen? Welke verantwoordelijkheden dragen de mensen en de bedrijven zelf? Absolute veiligheid kan immers nooit worden gegarandeerd. Ook de maatschappelijke kosten in verhouding tot de zeer kleine kans dat de ramp of crisis zich daadwerkelijk voordoet, spelen hierbij een rol. De risicocommunicatie is er dan op gericht om deze afweging van de overheid inzichtelijk te maken. Daarnaast zal de overheid ook expliciet communiceren over de baten die bepaalde risicovolle activiteiten met zich meebrengen. Die baten

kunnen dusdanig groot zijn, dat een bepaald risico gerechtvaardigd is. Ook hier gaat het om het inzichtelijk maken van de afweging.

Goede risicocommunicatie zorgt daarmee voor realistische wederzijdse verwachtingen tussen overheid en samenleving. Daarbij hoort ook het expliciteren van

Een belangrijk aandachtspunt voor de komende periode is samen met partners, zoals BRZO-bedrijven, kijken hoe risico's geminimaliseerd kunnen worden. Gezamenlijk investeren in veiligheid in en rondom bedrijven: Publiek Private Samenwerking (PPS).

de eigen verantwoordelijkheid van bevolking en bedrijven. De zelfredzaamheid van bevolking en bedrijven is groter als zij beter zijn geïnformeerd en voorbereid op de crises die hen kunnen overkomen.

Participeren in netwerken.

Risicobeheersing is ook alleen mogelijk als bij ontwikkelingen in Zeeland of het nu gaat om economie, ruimtelijke ordening, milieu of sociaal maatschappelijke aangelegenheden, de veiligheidsregio kan en mag participeren in de netwerken van haar partners of legt zelf nieuwe verbindingen met partijen.

Risicobeheersing 2011-2015		
Speerpunt	Product	Beoogde effecten
Advisering over maatregelen die incidenten voorkomen	Uitvoering wettelijke taken	Een kleine kans op incidenten
Samenwerking verbeteren met partners	Participeren in overleggen over ruimtelijke ordening, economische ontwikkeling etc.	In een vroeg stadium veiligheid inbrengen bij beleidsontwikkeling en – besluitvorming op andere terreinen
Periodiek informeren burgers	In samenwerking met de politie (en eventueel anderen) organiseren van de Week van de veiligheid (oktober).	
Onderzoek naar risicoperceptie en zelfredzaamheid	De resultaten van het lopende onderzoek door de Hoge School Zeeland verwerken in de uitvoeringsplannen voor risico- en crisiscommunicatie	Betere aansluiting van de communicatie op de behoefte van de burger en hierdoor stimuleren van de bereidheid van burgers om zelfredzaam te zijn/anderen te helpen
	Ontwikkelen van een monitor ten aanzien van risicoperceptie en zelfredzaamheid	Continue monitoren van effecten van risicocommunicatie op de bereidheid van de burger tot zelfredzaamheid/anderen helpen
Handelingsperspectieven voor verminderd zelfredzamen	Plan van aanpak communicatie met de doelgroep verminderd zelfredzamen	De verminderd zelfredzamen worden via voor hen toegankelijk methoden geïnformeerd over hun handelingsperspectieven bij incidenten
Participeren in projecten zoals Vergroten Zeesluis Terneuzen, Tunnel Sluiskil en aanleg 2^e Kerncentrale	Participatie en inbreng deskundigheid	In een vroegtijdig stadium veiligheidsvergrotende mogelijkheden in de ontwikkeling plannen meenemen om kostenverhogende effecten te voorkomen

Incidentbestrijding

Incidentbestrijding vormt de kern van het werk van de Veiligheidsregio Zeeland. Tot de incidentbestrijding behoort de voorbereiding op en uitvoering van de (wettelijke) taken in het kader van de crisisbestrijding. Dit omvat:

- brandweezorg
- ghor zorg
- politiezorg
- bevolkingszorg
- nautische zorg
- planvorming
- crisiscommunicatie
- communicatietechniek
- operationeel informatiemanagement

De organisatie is 24/7 paraat om op te kunnen schalen tot het niveau GRIP 4.

De wijze waarop dit is georganiseerd staat beschreven in het Crisisplan Zeeland.

De hoofdstructuur van de organisatie voor rampenbestrijding en crisisbeheersing is gebaseerd op het landelijke Referentiekader Regionaal Crisisplan 2009, het zogenaamde knoppenmodel. Door dit model de komende jaren te implementeren zal een flexibele organisatie ontstaan waarin, afhankelijk van het incidenttype en de omvang van het incident, de juiste onderdelen van de organisatie worden ingezet die een bijdrage kunnen leveren aan de bestrijding.

Het functioneren van de hoofdstructuur wordt ondersteund met moderne hulpmiddelen zoals operationeel informatiemanagement en video conferencing. Het introduceren hiervan moet voorkomen dat bij incidenten verantwoordelijk bestuurders moeten reizen voor overleg naar Middelburg.

Brandweezorg

De brandweer heeft de afgelopen jaren te maken gekregen met veranderingen op vakinhoudelijk gebied, waaronder toenemende kwaliteitseisen, ontwikkelingen in de crisisbeheersing, strengere en meer complexe regelgeving en toenemende gevaren voor brandweermensen. Ook op organisatorisch vlak zijn er veel ontwikkelingen: de vorming van veiligheidsregio's, het Arbeidstijdenbesluit, functioneel leeftijdsontslag (FLO) en de rol van vrijwilligers. Dit alles gaat gepaard met toenemende kosten en een steeds meer knellende financiering.

De laatste jaren heeft de brandweer zelf al veel veranderd en verbeterd binnen haar organisatie. Desondanks wordt de lange lijst van knelpunten en noodzakelijke verbeterprojecten niet korter. Doorgaan met verbeteren zal daarom onherroepelijk leiden tot een onbetaalbare brandweer die navenant geen noemenswaardige resultaatsverbetering laat zien.

Aandachtsgebieden

Vrijwilligheid

De komende vier jaar zal het vrijwilligersbestand fors wijzigen. Per jaar nemen zo'n 150 vrijwilligers afscheid op grond van leeftijdsontslag. De wijze waarop de brandweer is georganiseerd zal de komende periode gaan veranderen.

Doel is de brandweer breed in te bedden in de lokale samenleving, zoals dit vroeger ook het geval was. Nagestreefd wordt dat vrijwilligers het gezicht van de brandweer zijn en boodschappers van de veiligheid in Zeeland. Vrijwilligers zijn tegelijkertijd de ogen en oren van de brandweer, bijvoorbeeld in het signaleren van onveilige situaties.

Zichtbaarheid zijn betekent aanwezig zijn bij open dagen van bedrijven, voorlichting op scholen, etc.

Repressie

Doelstelling is om van een aanbodgestuurde (wat we hebben aan materieel laten we ook ter plaatse komen) naar een vraaggestuurde hulpverleningsorganisatie (wat is nodig en waar halen we het snel vandaan) te gaan.

Het uitgangspunt voor het dekkingsplan van Zeeland wordt gevormd door het risicoprofiel. Wat betekent risicoprofiel voor ons? Wat kunnen we met huidige capaciteit van de brandweer? Wat kan minder en wat moet uitbreid worden. Dit zijn vragen die binnen de

Binnen de brandweer leeft daarom het gevoel dat de grenzen zijn bereikt van wat de organisatie aankan.

Strategische Reis Brandweer.

Om op de ontwikkelingen en knelpunten in te spelen is in opdracht van de Raad van Regionaal Commandanten (RRC) het project 'Strategische Reis Brandweer' gestart. De kern van de Strategische Reis is dat de brandweer een andere weg inslaat. Het is nu echt tijd om te stoppen met het verbeteren van het bestaande en te starten met vernieuwen. Om de toekomstbeweging naar continuïteit in gang te zetten, is er voor de komende vijf jaar een realiseerbare strategie geformuleerd. Aan de hand van zeven kernpunten wordt de invoering van de noodzakelijke vernieuwingen binnen de organisatie aangepakt. Speerpunten zijn een veiliger maatschappij, meer sturen op risico's en een financieel beheersbare organisatie.

brandweer gesteld moeten worden en waar de komende vier jaar een antwoord op geformuleerd dient te worden.

Een bijkomend aspect is dat we in verband met de ligging van Zeeland het eerste uur echt op onszelf zijn aangewezen.

Om de gewenste operationele prestaties te organiseren wordt nadere samenwerking gezocht met partners, waaronder Defensie en de industrie. Belangrijk is dat door de brandweer de vraag gesteld wordt: Wat is er en wat kunnen we in gezamenlijkheid daarmee ondernemen?

Daar waar in Zeeland niet voorzien wordt in operationele prestaties (voorbereidingsniveau is 'impact 2' conform de systematiek van het risicoprofiel), wordt gecompenseerd door te investeren in de voorkant van de keten; risicobeheersing.

Zelfredzaamheid

Een belangrijke ontwikkeling is de verschuiving van de focus naar de voorkant van de veiligheidsketen: proactie en preventie (risicobeheersing). Doel is de zelfredzaamheid van burgers vergroten, bijvoorbeeld in de vorm van Eerste Hulp Bij Brand. Burgers hebben hierdoor in het geval van een brand handelingsperspectief. Over dit handelingsperspectief

zal met de burgers in dialoog worden gegaan. De Veiligheidsregio Zeeland treedt hierin voornamelijk op als facilitator.

Slagvaardiger optreden

Tevens wordt gekeken of het operationele optreden slagvaardiger georganiseerd kan worden door bijvoorbeeld het aantal personen op een tankautospuit te verminderen. In de komende jaren zullen de gevolgen van de aandachtsverschuiving van bestrijden naar voorkomen verder worden vertaald.

Uitruktijden

In de Wet veiligheidsregio's zijn de opkomsttijden van de brandweereenheden en functies opgenomen. De Wet biedt mogelijkheden om de opkomsttijden te verruimen, maximaal tot 18 minuten. Daar waar we in Zeeland niet binnen de opgenomen tijden, zal gemotiveerd kunnen worden afgeweken. De verwachting is dat dit in het bijzonder voor het buitengebied zal gelden. Een en ander dient bestuurlijk te worden vastgelegd.

Periodiek wordt gerapporteerd over de uitruktijden (managementrapportage). De komende periode wordt de rapportage verbeterd door differentiatie aan te brengen in de analyse. Zo zullen de prioriteit 1 (spoed) en prioriteit 2 (geen spoed) allebei apart worden

opgenomen. Op deze manier wordt een realistischer beeld verkregen. Zijn we op tijd bij de incidenten waar spoed vereist is?

Grootschalig optreden en specialismen

Een landelijke trend is om in het (grootschalige) optreden van aanbodgericht naar vraaggericht werken te gaan. Voorheen had iedereen de beschikking over een zelfde 'blokkendoos'. De toekomst is om specifieke eenheden in te zetten voor specifieke incidenten, bijvoorbeeld voor bosbrandbestrijding. Hiermee wordt maatwerk geleverd en wordt flexibel inzetten van eenheden mogelijk gemaakt. Niettemin dient er gestandaardiseerd te worden. Uitgangspunt is dat eenheden voor bosbrandbestrijding identiek zijn in geheel Nederland.

Met betrekking tot specialismen is efficiencywinst en kwaliteitswinst het streven. De huidige haakarmbakken, basis en specialistisch, zoals die veelal bij vrijwillige korpsen zijn ondergebracht vergen, als het goed gebeurt, intensieve oefeninspanning om de vaardigheden op peil te houden maar worden in de praktijk vrijwel niet ingezet. Als er sprake is van inzet dan is het vaak in aanvulling op basiszorgeenheden en niet vanuit de filosofie van grootschaligheid. De komende jaren wordt hierin ook toegegaan naar meer vraaggericht werken voor specialisaties.

Geneeskundige Zorg

GHOR Zeeland richt zich vooral op het voorkomen en/of beperken van gezondheidsschade bij incidenten. Dat is de missie van de GHOR.

Aandachtsgebieden.

De GHOR is wettelijk verantwoordelijk voor:

- de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening en
- de advisering van andere overheden en organisaties op dat gebied.

Ten tijde van rampen en crises draagt de GHOR zorg voor de leiding & coördinatie van de geneeskundige keten, alsmede voor het informatiemanagement binnen de geneeskundige keten. De directeur GHOR heeft de operationele leiding over de geneeskundige hulpverlening.

Geneeskundige hulpverlening

De GHOR is belast met de coördinatie van de processen spoedeisende medische hulp (SMH), publieke

gezondheidszorg (PG) en psychosociale hulp bij ongevallen en rampen (PSHOR).

Het leveren van verantwoorde zorg door de instellingen en diensten in bijzondere omstandigheden vereist vaak ook extra en bijzondere vaardigheden van de medewerkers van de instellingen. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om zaken als keuzes maken over welk slachtoffer als eerste hulp krijgt, maar ook de feitelijke eerste hulp onder rampomstandigheden. Dit verschilt met het dagelijkse werk en zal door de zorg moeten worden voorbereid. In de WVR is dan ook concreet gemaakt dat instellingen als bedoeld in de WTZi, zorgaanbieders als bedoeld in de Wet BIG, ambulancevervoerders en GGD'en, die een taak hebben binnen de geneeskundige hulpverlening, verplicht zijn de nodige maatregelen te treffen met het oog op hun taak en de voorbereiding daarop.

De GHOR adviseert ketenpartners over onder andere de zorgcontinuïteit (disbalans tussen zorgvraag en zorgaanbod) en opleidingen, trainingen en oefeningen op het gebied van crisisbeheersing binnen hun eigen instellingen.

Wijzigingen in de structuur van de zorg, waaronder het beperken van de SMH- en ziekenhuiscapaciteit binnen Zeeland en vermindering van personeel bij zorginstellingen staan tegenover de vergrijzing van de bevolking en daarmee een wijzigende behoefte aan hulpverlening bij rampen- en crisis.

Met minimaal de volgende regionale organisaties en zorgverleners moeten schriftelijke afspraken worden gemaakt:

Proces Spoedeisende Medische Hulpverlening (SMH)	Ziekenhuizen
	Traumacentra
	Regionale Ambulancevoorzieningen (RAV), inclusief meldkamer
	het Nederlandse Rode Kruis/SIGMA
	Huisartsenzorg
	Defensie
Proces Publieke Gezondheidszorg (PGZ)	GGD
	Ziekenhuizen
	Traumacentra
	Huisartsenzorg
	RIVM
Proces Psycho-Sociale Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (PSHOR)	GGD
	Instellingen GGZ
	Slachtofferhulp Nederland
	Algemeen Maatschappelijk Werk (AMW)
	Huisartsenzorg
Jeugdgezondheidszorg	

Tabel 6 primaire netwerkpartners GHOR

Toezicht op uitvoering geneeskundige hulpverlening.

De regiefunctie houdt ook in het bewaken van de mate van voorbereiding van de zorginstellingen, het eventueel doen van verbetervoorstellen (adviesrol) en de planvorming. Onderdeel van de regiefunctie is het maken van afspraken met de gezondheidszorg over “de mate waarin personeel en materieel worden ingezet”. Dit betreft, met andere woorden, het ‘operationeel presterend vermogen’ van de zorgsector inclusief bijstands- en spreidingsmogelijkheden. Indien de uitvoering van de geneeskundige hulpverlening of de voorbereiding daarop naar het oordeel van het bestuur van de veiligheidsregio tekort schiet, treedt het bestuur in overleg met de desbetreffende ketenpartner.

Ondersteuning voorzitter bij uitvoering Wet publieke gezondheid

De voorzitter van de veiligheidsregio of de burgemeester, afhankelijk van de soort infectieziekte burgemeesters geeft op basis van de Wet Publieke Gezondheid (WPG) leiding aan de bestrijding van een epidemie van een infectieziekte. De GHOR ondersteunt de voorzitter bij de uitvoering van deze taak.

Advisering

De GHOR zal aan het bestuur van de veiligheidsregio adviseren over de aansluiting tussen het regionaal risicoprofiel en het operationeel presterend vermogen en over de mogelijkheden voor risicoreductie.

Samenwerking GGD-GHOR

De dreiging van een pandemie (zie ook programma veilig wonen en werken) noopt tot een nauwe samenwerking met de afdeling infectieziektebestrijding van GGD Zeeland. De scheiding tussen GHOR en GGD Zeeland, ook op andere terreinen zal, zeker ook als gevolg van de aanstelling van een directeur publieke gezondheid verantwoordelijke voor beide taken, marginaal worden

Politiezorg

De Politie heeft belangrijke taken in het kader van de rampenbestrijding en crisisbeheersing. De voorbereiding en planvorming t.a.v. deze taak is bij Politie Zeeland belegd bij het Bureau Conflict- en Crisisbeheersing. De Politie Zeeland en de VRZ werken nauw samen bij de rampenbestrijding en crisisbeheersing, zowel in de voorbereiding als bij daadwerkelijk optreden. De samenwerking is sinds 2006 verankerd in een convenant.

In 2011 wordt de samenwerking met de politie vastgelegd in een nieuw convenant. Het nieuwe

convenant benoemt, in overeenstemming met de eisen in de Wet Veiligheidsregio's, de concrete onderwerpen waarop samengewerkt wordt en de capaciteit en expertise die daarbij door Politie Zeeland wordt geleverd. Het gaat daarbij ondermeer over het risicoprofiel, risicobeheersing (met name de advisering bij evenementen), planvorming en opleidings-, trainings- en oefenactiviteiten.

Aandachtsgebieden

De komst van de nationale politie mag niet leiden tot een vermindering van politiezorg in het kader van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Met name daar waar het gaat om inzet en capaciteit op sleutelfuncties in de hoofdstructuur rampenbestrijding en crisisbeheersing is de aanwezigheid van functionarissen

binnen Zeeland, waarmee voldaan kan worden aan opkomsttijden, van groot belang.

De samenwerking, zeker op het terrein van 'voorbereide incidenten', waaronder grote evenementen, moet worden bestendigd.

Bevolkingszorg

In Zeeland is ervoor gekozen om bij het schrijven van het Regionaal Crisisplan het Referentiekader Regionaal Crisisplan 2009 als basis te nemen. Waar noodzakelijk wordt er maatwerk toegepast om de organisatie die het plan moet kunnen uitvoeren af te stemmen op de Zeeuwse risico's en de draagkracht van zowel de veiligheidsregio als de gemeenten.

Medio 2009 is ambtelijk het visiedocument "Oranje kolom in beweging" vastgesteld. In dit document is beschreven welke uitgangspunten worden gehanteerd

bij het omvormen van de deskundigenpools naar één regionale organisatie voor het uitvoeren van de gemeentelijke processen op basis van het Referentiekader Regionaal Crisisplan 2009. Het doel hiervan is het maken van een efficiency slag (opleiden, trainen, oefenen) en een verdere professionalisering van de gemeentelijke kolom, waarbij eventuele meerkosten beperkt blijven.

Aandachtsgebieden

In tegenstelling tot de brandweer, de GHOR en de politie is Bevolkingszorg geen operationele dienst met specifieke taken op het gebied van fysieke veiligheid in de koude fase. Bevolkingszorg is ook geen "staande" organisatie. Zij wordt pas geactiveerd op het moment dat de omstandigheden bij een (dreigende) ramp of crisis daarom vragen.

Bevolkingszorg is opgebouwd uit een zestal taakorganisaties, die ieder verantwoordelijk zijn voor één of meerder processen. In het kader van dit beleidsplan zijn alleen ontwikkelingen relevant die hierop betrekking hebben. In het Regionaal Risicoprofiel

Zeeland wordt wel, Hieronder wordt een opsomming gegeven van de betreffende taakorganisaties en de bijbehorende (deel)processen.

Communicatie.

- Persvoorlichting;
- Publieksvoorlichting;
- Verwanteninformatie.

Publieke Zorg.

- Opvang;
- Primaire levensbehoeften;
- Uitvaarverzorging.

Evacuatie.

- Verplaatsen van mens en dier.

Omgevingszorg.

- Milieubeheer;
- Ruimtebeheer;
- Bouwbeheer.

Informatie

- CRIB;
- CRAS;
- Verslaglegging;
- Interne communicatie.

Ondersteuning

- Bestuursondersteuning;
- juridische ondersteuning;
- financiële controle;
- protocollaire zaken;
- adviseurs.
- Preparatie Nafase

Nautische Zorg

De risico's in Zeeland zijn in principe af te leiden van haar ligging aan in de delta van de Schelde. Water is de levensader voor Zeeland. Veiligheid moet een

onderwerp van gesprek zijn bij alle verdere nautische ontwikkelingen binnen Zeeland.

Aandachtsgebieden

Project Deltawateren

Nautische zorg houdt zich bezig met de uitvoering van het project Deltawateren. Dit project, met een looptijd tot en met 2013, heeft tot doel de veiligheid op de Zeeuwse wateren te vergroten en incidenten die mogelijk effecten op het land hebben te beperken.

beschikbaarheid van twee blusschepen op dat deel van de rivier.

Indien uit een gevaaranalyse noodzakelijk blijkt worden bestaande contracten die gemeenten hebben gesloten voor bluscapaciteit op de overige Zeeuwse wateren overgenomen door de veiligheidsregio.

Commando Vaartuigen

Ten behoeve van de veiligheid op de Westerschelde worden er binnen het project worden twee Commando Vaartuigen gerealiseerd. Dit in samenwerking met Rijkswaterstaat Zeeland.

MIRG

De komende jaren zal duidelijk worden of en zo ja op welke wijze Zeeland bij de bestrijding van scheepsincidenten kan worden ondersteund door een Maritime Incident Respons Group.

Blusboten

Met het Gemeentelijke Havenbedrijf Antwerpen is een overeenkomst gesloten voor de beschikbaarheid van één blusboot in het oostelijke deel van de Westerschelde (tussen Hansweert en Antwerpen). Voor het westelijke deel is een aanbestedingstraject gestart dat in 2012/2013 moet leiden tot een 24/7

Coördinatie nautische bestrijdingsmaatregelen

De sectie Nautische zorg zal bij een incident worden ingezet om de te nemen maatregelen, te nemen door verschillende netwerkpartners, ter bestrijding van een incident op het water te coördineren.

Crisiscommunicatie

Tijdens en na een ramp of crisis communiceren overheid en hulpdiensten met alle betrokkenen. De communicatie is gericht op informatievoorziening, schadebeperking en betekenisgeving. De burgemeester van de getroffen gemeente of de voorzitter van de veiligheidsregio is verantwoordelijk voor crisiscommunicatie. De veiligheidsregio heeft de taak de burgemeester daarbij te ondersteunen.

De moderne crisis en de nieuwe media vergen een andere inzet van communicatie. Het vertrouwen van het publiek moet worden gewonnen en behouden.

De overheid is het informatiemonopoly kwijt. Gebruikers van sociale media delen, veelal niet gevalideerde informatie. Ze lijken meer vertrouwen te

hebben in deze informatie die doorgaans ook sneller beschikbaar is, dan de informatie die de overheid aanbiedt. Een crisis krijgt hierdoor een andere betekenis en vereist ook een andere aanpak van crisiscommunicatie. Voorheen ging het bij berichtgeving over rampen en crises om de plaats van het incident en de effecten op de omgeving. Er werden voornamelijk

feiten gevraagd en gecommuniceerd. Tegenwoordig gaat het vaak niet om het incident zelf, maar veel meer om de impact van het incident: De betekenis van het incident is belangrijker. In de mediademocratie kunnen burgemeesters en hulpverleners te maken krijgen met grote publieke verontwaardiging.

Aandachtsgebieden

De ontwikkeling van nieuwe communicatiemiddelen biedt mogelijkheden voor een meer gedifferentieerde informatievoorziening tijdens een crisis.

Het verbeteren van de crisiscommunicatie heeft de komende jaren prioriteit. Speerpunten daarbij is verbeteren van de positionering van voorlichting/-communicatie in de regionale en lokale crisisorganisatie. Daarnaast wordt aan het verhogen van de

vakbekwaamheid van crisiscommunicatie-adviseurs door gerichte trainingen en oefeningen de nodige aandacht gegeven. prioriteit. Tot slot zal de rol van de bestuurder bij crisiscommunicatie blijvend aandacht vereisen. Gerichte trainingen en masterclasses over crisiscommunicatie worden gecontinueerd.

Planvorming

Wettelijk kent de veiligheidsregio nog twee planvormen: het crisisplan en rampbestrijdingsplannen voor de BRZO bedrijven en de Kerncentrale Borssele.

Er zijn echter een aantal risico-objecten in Zeeland waarbij de incidentbestrijding vooraf moet worden vastgelegd. Zo zijn er voor sommige objecten

aanvalsplannen van de brandweer, coördinatieplannen voor de bestrijding van incidenten op het water en organisatieplannen voor specifieke crises zoals een grieppepidemie.

Aandachtsgebieden

Planvorming blijft een kerntaak van de veiligheidsregio. Resultaat nu is een 'papierplan'. De toegankelijkheid van de informatie die hierin is opgenomen is daarmee feitelijk beperkt. De komende jaren zal gewerkt worden aan digitalisering van de informatie die toepasbaar, actueel en voor de hulpverleners beschikbaar is bij een incident.

Veel meer dan nu zullen degene die bij een incident een functie moeten vervullen betrokken moeten worden bij de planvorming. Dit kan door gedurende het proces van planvorming betrokkenen in de vorm van oefeningen mee te nemen bij het ontwikkelproces.

Operationeel Informatiemanagement

Operationeel informatiemanagement zal zich de komende jaren verder ontwikkelen tot het instrument waarmee besluitvorming onder crisisomstandigheden sneller en beter kan plaatsvinden.

Aandachtsgebieden

Informatiedeling en verwerking zullen de komende jaren verder ontwikkeld moeten worden. Netcentrisch werken vergt een grote mate van zelfstandigheid van een functionaris en duidelijk, vooraf vastgelegde, taken.

Informatiegestuurd functioneren onder rampen en crisissituaties is een leerproces voor de huidige generatie functionarissen. Voor de volgende generatie die de komende jaren instroomt zal het aansluiten aan bij hun ervaringen bij het gebruik van social media.

Communicatietechniek

De afhankelijkheid van de maatschappij van techniek geldt ook voor de veiligheidsregio. Verbindingen, waaronder C2000 en P2000 zijn cruciaal om de juiste hulpverlening tijdig in te kunnen zetten en dit op een veilige wijze te kunnen doen.

Binnenhuisdekking is een noodzaak wil verantwoord opgetreden kunnen worden. Dit is nog niet overal in Zeeland gerealiseerd. Bij nieuwbouw moet dit tevoren verplicht worden gesteld.

Aandachtsgebieden

De digitale informatiestroom zal gaan toenemen. Een hulpverlener zal de komende jaren gaan werken met 'real time' informatie. De vraag hierbij is of en zo ja

Redunantie –alternatieven bij uitval van het reguliere netwerk- zijn geregeld door gebruik van satellietcommunicatiemiddelen en de ondersteuning van de Dutch Amateur Radio Emergency Service. Zij kunnen in geval van nood verbindingen opbouwen ter ondersteuning van de gemeenten en hulpdiensten.

wanneer de komende jaren er landelijk gewerkt gaat worden aan vervanging van bestaande systemen.

Incidentbestrijding 2011-2015		
Speerpunt	Product	Beoogd resultaat
Brandweezorg		
Materieel en menskracht wordt vraaggericht ingezet in plaats van aanbodgericht	Vraag-aanbod beleid brandweezorg ontwikkelen Vernieuwd dekkingsplan inclusief specialistische taken en opkomsttijden Monitor operationele prestatie	<ul style="list-style-type: none"> Op basis van risicoprofiel, specialistische eenheden en grootschalige hulpverleningseenheden op strategische plaats positioneren. Waar het kan (periferie, buitengebied) kleinere eenheden met wellicht meer mogelijkheden. Gewenste operationele prestaties beschrijven aan de hand van nulmeting Integraal rapporteren over opkomsttijden. Het woord 'adequaat' wordt gekwantificeerd in de komende 4 jaar Effectieve brandbestrijding en hulpverlening Kostenvoordeel
De veiligheid voor de burger is op een adequaat niveau (aantal doden en gewonden voor zover de brandweer hierbij een rol heeft, jaarlijks zo laat als mogelijk houden.)	Voorbereiden op Impact 2 incidenten risicoprofiel Samen met partners investeren in het minimaliseren van risico's Samenwerking met bedrijfsbrandweer (PPS) Evaluaties meenemen in opleidingen/bijscholingen	Veiligheidsgevoel van de burger omhoog (mede door dialoog aangaan met burger) Brandweer is herkenbaar voor burgers doordat de brandweer ingebed is in de lokale samenleving (community safety)
Waterongevallenbeheersing	Zeeuwse visie en uitvoeringsplan voor waterongevallen	Een op de landelijke visie gebaseerde Zeeuwse visie en uitvoeringsplan voor waterongevallen door de brandweer als onderdeel van het project Deltawateren (zie ook programma Water en Veiligheid, speerpunt 1.5.2).
Ghor Zorg		
De operationele GHOR is opgeleid, geoefend en bekwaam.	7x24 uren beschikbaarheid van de GHOR sleutelfunctionarissen.	Snelle en effectieve uitvoering van de operationele coördinatie GHOR
Conform het Besluit veiligheidsregio's zijn afspraken met de partners in de geneeskundige keten van kracht	Afspraken/convenanten/SLA's en adviezen over: <ul style="list-style-type: none"> de procedures die gevolgd worden bij een ramp of crisis, waarbij het in ieder geval gaat over grootschalige alarmering, opschaling, coördinatie, informatiemanagement en evaluatie; de wijze waarop en de mate waarin personeel en materieel worden ingezet; de bereikbaarheid en beschikbaarheid van personeel, ruimte en materieel; de wijze van trainen en oefenen met het oog op het gezamenlijk optreden bij de rampenbestrijding 	Werkbare afspraken ten behoeve van het operationeel optreden onder rampen- en crisismoments.

<p>De primaire GHOR processen zijn geregeld</p>	<p>en crisisbeheersing en de frequentie waarin getraind en geoefend wordt;</p> <ul style="list-style-type: none"> • de samenwerking met: • de functionarissen van de GHOR (zoals genoemd in het Besluit Personeel Veiligheidsregio's), • andere instellingen, en • andere hulpverleningsinstanties • het onderhoud en beheer van materieel voor de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen dat eigendom is van het Rijk of de veiligheidsregio. <p>Binnen de SMH wordt onder alle omstandigheden de regiefunctie opgedragen aan het regionaal overleg acute zorg (ROAZ), onder coördinatie van de traumacentra.</p> <p>'Traditionele' taken van de GHOR worden op basis van de nieuwe regelgeving overdragen naar de reguliere zorgketen.</p> <p>Veiligheidsregio Zeeland heeft samen met andere regio's in ZuidWest Nederland in overleg met het ROAZ en het traumacentrum hierover afspraken gemaakt.</p>	<p>Uitvoering door de GHOR beperkt zich tot (be)sturende en ondersteunende processen.</p> <p>Eigen verantwoordelijkheden van de reguliere zorginstellingen voor het hulpverleningsproces.</p> <p>De GHOR neemt geen verantwoordelijkheden van de reguliere zorg over.</p> <p>Ambulancebijstand, gewondenspreiding, triage, aanvullende voorzieningen op het rampterrein (GNK-c) en voorzieningen om de hoofdketen te ontlasten worden overgedragen aan reguliere zorginstellingen.</p>
<p>Gezondheidskundig adviseur gevaarlijke stoffen (GAGS)</p>	<p>De functie gezondheidskundig adviseur gevaarlijke stoffen (GAGS) Functie is geïntegreerd binnen de (afdeling) medische milieu GGD</p>	<p>De GHOR voert uitsluitend (be)sturende en ondersteunende processen uit. Uitvoering van publieke gezondheidszorgtaken ligt primair bij de GGD</p>
<p>Bestrijding Infectieziekten A</p>	<p>Uitvoeringsplan Infectieziekten A bestrijding door de voorzitter inclusief afspraken tussen GGD Zeeland en Veiligheidsregio</p>	<p>De inhoudelijke voorbereiding sluit naadloos aan bij de dagelijkse infectieziektebestrijding door GGD.</p>
<p>Coördinatie PSHOR</p>	<p>GGD en GHOR werken daarom samen bij het vormgeven van de PSHOR.</p>	<p>De coördinatie van de PSHOR is een gedeelde verantwoordelijkheid van GGD en GHOR.</p>
<p>De zorginstellingen hebben onderling en met de veiligheidsregio afspraken gemaakt over het waarborgen van de zorg onder alle omstandigheden.</p>	<p>Convenanten met en tussen zorginstellingen in Zeeland en buiten Zeeland.</p>	<p>Continuïteit van zorg waarbij prioriteit gegeven moet worden aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verpleeg- en verzorgingshuizen • Thuiszorg • Revalidatiecentra • Apotheken
<p>Politiezorg</p>		
<p>Samenwerkingsafspraken</p>	<p>Vernieuwd convenant</p>	<p>Vastleggen samenwerkingsafspraken</p>
<p>Invulling politiezorg binnen hoofdstructuur rampenbestrijding</p>	<p>Organisatieplan politiezorg Zeeland</p>	<p>Instandhouden hoofdstructuur rampenbestrijding en crisisbeheersing t.a.v. de</p>

en crisisbeheersing		politieprocessen.
Bevolkingszorg		
Vormgeven aan één efficiënt ingerichte en toegeruste organisatie voor het uitvoeren van de gemeentelijke processen in de rampenbestrijding en crisisbeheersing.	Een geïmplementeerd organisatieplan voor Bevolkingszorg Een operationeel goed presterend Bevolkingszorg	Effectieve ondersteuning van de bevolking bij en vooral na afloop van de bestrijding van rampen en crisis.
De verantwoordelijkheid voor het proces Evacuatie is nieuw voor Bevolkingszorg en is nog onvoldoende uitgewerkt.	Een draaiboek Evacuatie Een verkeerscirculatieplan voor Zeeland	Het kunnen uitvoeren van grootschalige evacuatie met name een belangrijke maatregel bij de ramptypen Overstroming en Kernongeval.
Door het opstellen van een meerjarenprogramma voor het opleiden, trainen en oefenen van medewerkers voor hun taak in de warme fase kan de uitvoering van de gemeentelijke processen naar een hoger niveau worden getild.	Monodisciplinair beleidsplan op basis waarvan jaarlijks een kalender wordt opgesteld voor opleidingen, trainingen en oefeningen voor de medewerkers Bevolkingszorg.	Vakbekwame medewerkers bevolkingszorg
De processen Bevolkingszorg hebben raakvlakken met processen van de andere kolommen en andersom. In bepaalde processen wordt ook personele inzet over en weer gevraagd. Dit dient nader te worden uitgewerkt.	Duidelijke afspraken over de faciliterende rol van Bevolkingszorg in processen van derden. Duidelijke afspraken over de faciliterende rol van de andere diensten in processen Bevolkingszorg.	Het goed functioneren van teams en processen waarbij de inzet van meerdere organisaties is vereist.
Nautische Zorg		
Project Deltawateren	Uitvoerig project Deltawateren conform projectplan	Verbeteren veiligheid
Planvorming		
Herziening planformats	Nieuw format voor rampbestrijdingsplannen Ontwikkelen format voor een coördinatieplan niet rampbestrijdingsplanplichtige objecten c.a.	Zoveel als mogelijk wordt dynamische informatie niet meer in plannen opgenomen. Plannen geven de hoofdlijnen weer voor zover afgeweken wordt van het crisisplan
Planproces vernieuwen	In de acute situatie bruikbare plannen	Op de gebruikers van de informatie afgestemde plannen
Crisiscommunicatie		
Eenduidige communicatie via vooraf vastgelegde en beoefende processen.	Uitvoeringsplan crisiscommunicatie	Het proces crisiscommunicatie wordt in de planperiode beschreven in termen van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden en procedures/instructies/hulpmiddelen voor alle functionarissen die met (onderdelen van) de crisiscommunicatie zijn belast.
Operationeel Informatiemanagement		
De netcentrische werkwijze in de gehele organisatie uitdragen	Ontwikkelplan netcentrisch werken	Het netcentrisch werken moet volledig ingebed zijn in de operationele processen en zo mogelijk als bedrijfsvoeringproces toegepast worden in de 'koude' organisatie
Verbindingen		

Een overal beschikbaar communicatienetwerk	Verbeterplan voor de binnenhuis dekking van C2000	Veilig werken voor hulpverleners in alle omstandigheden
Redundante verbindingen	Verbindingsplan voor uitval van reguliere verbindingen C2000, P2000, GSM etc.	Onder crisismomstandigheden tussen locaties kunnen blijven communiceren

Incidentbeheersing

Incidentbeheersing is voorwaardenscheppend voor incidentbestrijding. Incidentbeheersing omvat de taken die behoren tot het voorbereiden op incidenten en het verbeteren van de organisatie: preparatie en nazorg.

Incidentbeheersing draagt zorg voor het functioneren van voor de bestrijding van incidenten noodzakelijke materieel en materiaal.

Incidentbeheersing is ook verantwoordelijk voor het realiseren van een lerende organisatie. Oefeningen en

daadwerkelijk optreden moeten worden geanalyseerd en de resultaten moeten weer worden verwerkt in het leerproces van de organisatie.

Dit is niet alleen van groot belang voor de burger die hierdoor beter en effectiever geholpen kan worden. Het is ook van belang voor de hulpverleners zelf.

Aandachtspunten

Materiaal en materieel

Er zal verregaande standaardisatie van materieel plaats gaan vinden. Materieel zal op termijn beter afgestemd gaan worden op de behoefte in het verzorgingsgebied.

Daar waar mogelijk zal innovatie toegepast moeten worden om de hulpverlening aan de burger zo effectief mogelijk te laten zijn.

Evaluatie

De laatste jaren is onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de brandweer door de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid (IOOV) en Arbeidsinspectie. De resultaten laten zien dat er voldoende aanknopingspunten zijn voor verbeteringen en innovatie. Brandonderzoek naar de oorzaken van brand levert informatie op waarmee de voorlichting aan burgers en bedrijven kan worden verbeterd om minder branden en minder slachtoffers te behalen. Met brandonderzoek kan de brandweer zich tevens richten op het continu evalueren van de effectiviteit van preventieve en preparatieve voorzieningen (ondermeer vakbekwaamheid en bereikbaarheidsgegevens) en de kwaliteit van het repressieve optreden. Brandonderzoek is een instrument om inzicht te krijgen in de oorzaken van brand, het verloop van de brand, de effectiviteit van preventieve voorzieningen en de terugkoppeling daarvan naar preventieve regelgeving. Het voornemen is om brandonderzoek in Zeeland in samenwerking met andere veiligheidsregio's op te zetten.

Brandonderzoek past in de ontwikkeling van "van bestrijden naar voorkomen". Met alleen repressie lukt het terugdringen van het aantal branden en slachtoffers

niet voldoende. Van belang is dat steeds meer wordt gericht op het voorkomen van incidenten (risicobeheersing). Ook binnen de risicobeheersing zelf, verschuift de nadruk van adviseren en het houden van toezicht naar het stimuleren van het brandveiligheidsbewustzijn van burgers, bedrijven en instellingen. Het verhogen van het risicobewustzijn en zelfredzaamheid is een belangrijk onderwerp dat in de komende periode moet worden verbeterd. Dit betekent een duidelijke rol van de burger, bedrijven en instellingen. De uitkomsten van brandonderzoek kunnen hierbij een hulpmiddel zijn.

Opleiden, trainen en oefenen

Een aandachtspunt in het opleiden, trainen en oefenen is ervaringsverdunding. Ervaringsverdunding dient door opleiden, trainen en oefenen gecompenseerd te worden. Het evalueren en verbeteren van oefening is daarvan een afgeleide en dient inbegrepen te zijn. Een wijze om te leren van het optreden is de klanttevredenheid meten na een inzet: hoe is de hulpverlening en/of brandbestrijding gegaan? Andere regio's in Nederland hebben deze methode al ingevoerd en boeken hiermee positieve resultaten. Tevens is het een goed signaal naar de burger toe; op deze manier wordt de burger gehoord.

Vakbekwaamheid

Vakbekwaamheid vindt haar grondslag in de Wet op de Veiligheidsregio's, het Besluit personeel Veiligheidsregio's en de Regeling personeel Veiligheidsregio's.

Vakbekwaamheid betreft het uitvoeren van de volgende taken:

- Het organiseren en verzorgen van brandweeropleidingen en examens niet zijnde officiersopleidingen
- Het begeleiden van brandweeropleidingen op officiersniveau
- Het organiseren van vakbekwaamheidsactiviteiten i.h.k.v. de vakbekwaamheid van mensen die een rol hebben binnen de operationele hoofdstructuur (eigen personeel & partners).

Het organiseren van vakbekwaamheidsactiviteiten i.h.k.v. wettelijke verplichtingen op systeemniveau (o.a. beoefenen van BRZO-bedrijven).

Vakbekwaamheid richt zich derhalve op het opleiden, trainen en oefenen van functionarissen van de brandweer, GHOR en van hen die een functie hebben binnen de hoofdstructuur rampenbestrijding en crisisbeheersing.

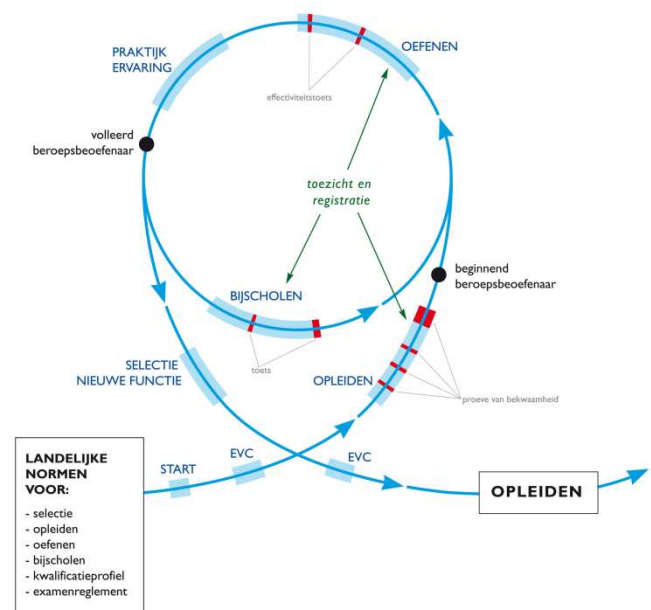
De taken van vallen uiteen in de volgende onderdelen onderdelen:

- Vakbekwaamheid op medewerkersniveau. Dit onderdeel vindt zijn basis in de Arboretwetgeving, de Wet Veiligheidsregio's en het Besluit personeel Veiligheidsregio's.
- Vakbekwaamheid op systeemniveau. Dit onderdeel is gerelateerd aan de BRZO-wetgeving, de eisen aan de organisatie vanuit de IOOV (RADAR, ed.) en de eisen vanuit de nieuwe WVR en de onderliggende besluiten en regelingen.

Van belang is te onderkennen dat de vakbekwaamheidsorganisatie de potentiële omvang heeft van een klein ROC. Het gaat om 1.250 vrijwilligers, 200 beroepsmedewerkers en ca. 700 functies bij de partners die werkzaam (kunnen) zijn binnen hoofdstructuur rampenbestrijding en crisisbeheersing. Dit vereist dan ook een aanpak die hierop afgestemd is. Er moet gewerkt worden op basis van leerstijlen die binnen de hele organisatie gehanteerd gaan worden.

De komende jaren zullen in het teken staan van het inrichten van een vakbekwaamheidsorganisatie die in

LIFE LONG LEARNING LOOP

staat is medewerkers te (blijven) laten voldoen aan de aan hun functie wettelijk vastgelegde eisen.

Er moet nagedacht worden over vakbekwaamheidstrajecten waarin onderscheid wordt gemaakt in algemene, teamspecifieke, processpecifieke en functiespecifieke competenties. Verder kan de life-long-learning-loop gebruikt worden als kader waarbinnen vakbekwaamheid ingebed wordt.

Een meerjarig oefenbeleidsplan zal binnen vakbekwaamheid opgezet moeten gaan worden vanuit de filosofie van de Life Long Learning Loop waarmee voldaan wordt aan de wettelijke eisen.

Incidentbeheersing		
Speerpunt	Product	Beoogd resultaat
Verbeteren repressieve inzet	Klanttevredenheidsonderzoek	Werken vanuit de vraag en behoefte
Vakbekwaamheid georganiseerd	Uitvoeringsplan vakbekwaamheid	Het introduceren van een continu proces van opleiden, trainen en oefenen ten behoeve van de brandweezorg, ghor zorg, meldkamerzorg, bevolkingszorg en de hoofdstructuur rampenbestrijding en crisisbeheersing.
Materieel beheer op orde	Materieel beheersplan	Standaardisatie waar mogelijk, vernieuwing waar nodig, spreiding van materieel afgestemd op risico's in verzorgingsgebieden etc.

Gezamenlijke Meldkamer Zeeland

Zeeland heeft een gecolokeerde meldkamer. Het beheer van de meldkamer ligt bij de veiligheidsregio. Er is één directeur meldkamer die verantwoording aflegt aan de korpschef Politie Zeeland en de directie van Veiligheidsregio. De samenwerking tussen politie en veiligheidsregio is vastgelegd in een convenant.

Met de RAV Zeeland/Connexion is een SLA afgesloten voor de uitvoering van taken van Meldkamer Ambulance Zorg (MKA).

Aandachtspunten

Intake

112 meldingen komen binnen bij de politiecentralist (landlijn) of via de meldkamer van het KLPD (mobiele lijn). Afhankelijk van de aard van de melding wordt deze afgehandeld door politie, ambulance en/of brandweercentralist.

Regie op inzet

Op basis van de melding worden brandweer en/of ambulance gealarmeerd en begeleid bij het incident.

Opschaling

Aan de hand van het aantal meldingen, visuele waarneming van eenheden ter plaatse of tevoren vastgelegde opschalingsprotocollen (in bijv. rampbestrijdingsplannen), wordt de Crisisbestrijdingsorganisatie gealarmeerd.

Ondersteuning

De veiligheidsregio is verantwoordelijk voor de operationaliteit van de meldkamer (ICT) voor zover dit niet is uitbesteed aan derden (o.a. VTSPn).

Positie van de meldkamer de komende jaren

Op dit moment loopt de discussie over het verminderen van het aantal meldkamers in Nederland. De komst van

De afhandeling van een melding moet voor de melder transparant zijn.

Het politiedeel van de meldkamer valt buiten de bereik van dit beleidsplan.

de Nationale Politie noopt tot een herbezinning op de positie en plaats van de gezamenlijke meldkamer.

Dit heeft tot gevolg dat de relatie meldkamer en VRZ anders zal gaan worden. De Businesscase Zuid6, een onderzoek naar meldkamers in de 6 zuidelijke regio's, vraagt aandacht voor de scheiding tussen intake en afgifte van meldingen. Dit onderzoek wordt mede gebruikt als basis voor de landelijke discussie over schaalvergroting van meldkamers. Ook de ontwikkeling van de nationale politie speelt hierbij nadrukkelijk een rol.

Ongeacht of de meldkamer in Zeeland aanwezig is blijft dit de primaire informatiebron voor incidenten en zal van hieruit ook de juiste opschaling van de organisatie plaats moeten blijven vinden. Dit stelt eisen aan de meldkamer, ongeacht hoe en waar die georganiseerd is.

Meldkamer Ambulancevervoer

De Gezamenlijke Meldkamer Zeeland is tevens Meldkamer Ambulancezorg in het kader van de Wet ambulancevervoer.

Gezamenlijke meldkamer		
Speerpunt	Product	Beoogd resultaat
Onderzoek naar voordelen van samenwerkingsvormen voor een meld- en informatiecentrum met bestaande informatie en communicatiecentra in de Zuid Westelijke Delta (inclusief Vlaanderen)	Onderzoeksrapport	Inventarisatie van mogelijkheden om een meldkamer binnen de Zuidwestelijke Delta te realiseren gespecialiseerd op het terrein van nautische en nucleaire incidenten en landsgrensproblematiek.
Opstellen visie over kwaliteit van melding, alarmering en opschaling	Kwaliteitseisen meldkamer	Een Zeeuwse visie over de kwaliteit die gesteld wordt aan de meldkamer inzake melding, alarmering en opschaling.
Borgen operationele voorbereiding	Periodieke alarmeringsschema's en update procedures	Juiste en tijdige alarmering van functionarissen

Deel III Bedrijfsvoeringsthema's VRZ

De vorming van de nieuwe organisatie Veiligheidsregio Zeeland biedt mogelijkheden en kansen om een stevige basis te leggen voor de bedrijfsvoering van de organisatie. Met het begrip 'bedrijfsvoering' wordt in dit verband bedoeld: de ondersteuning van de primaire processen van de VRZ.

De ondersteunende (secundaire) processen worden organisatorisch ingebed in het cluster Bedrijfsvoering, m.u.v. business control, kwaliteitszorg, auditing en intern onderzoek. Deze laatste vier taken worden uitgevoerd vanuit de unit Control & audit. Deze stafpositie vloeit direct voort uit de onafhankelijke rol van waaruit dergelijke taken verricht moeten kunnen worden.

Investeren in de bedrijfsvoeringsprocessen

Sinds 2006 zijn structurele investeringen gericht op het optimaliseren van de bedrijfsvoeringsprocessen uitgesteld dan wel getemporiseerd in verband met de besluitvormingsprocessen rond regionalisering van de brandweer in Zeeland en reorganisatieprocessen van de VRZ.

Inherent en onontbeerlijk aan schaalvergroting van een organisatie is het zorgvuldig inrichten van de ondersteunende processen. Daarop wordt geïnvesteerd in de aanloop naar 1 januari 2012, maar het vergt ook in de periode die daarop volgt nog de nodige. Er zullen andere contacten met burgers ontstaan door bijv. inzet van social media. Zowel onder warme als koude omstandigheden.

Er zit ook een keerzijde aan. De toenemende afhankelijkheid betekent ook een grotere kwetsbaarheid. Uitval van elektriciteit voor een langere periode zal leiden tot problemen.

implementatiewerkzaamheden en fine-tuning op diverse aspecten van de bedrijfsvoering.

Samenwerking met partners

Samenwerking met (overheid)partners staat hoog in het vaandel van de VRZ. Niet alleen op het terrein van de primaire processen, maar ook ten aanzien van de ondersteunende processen. Daarom is in de aanloop naar de nieuwe organisatie besloten - daar waar mogelijk - samenwerkingsverbanden aan te gaan met GGD Zeeland. Ook andere publieke (en private) samenwerkingspartners worden daarbij niet uit het oog verloren, waarbij gedacht wordt aan gemeenten, Veiligheidsregio Midden en West-Brabant, Inkoopbureau Midden en West-Brabant etc.

In de komende beleidsplanperiode zullen samenwerkingsmogelijkheden nader worden onderzocht.

Naast bovengenoemde implementatie en fine-tuning-werkzaamheden als ook het onderzoek naar samenwerkingsmogelijkheden, kunnen per aandachtsveld binnen de bedrijfsvoering de nodige speerpunten van beleid worden benoemd. Hieronder worden per aandachtsveld deze speerpunten kort en bondig nader toegelicht, waarbij de nieuwe organisatie-indeling wordt gevolgd.

Human Resource Management

Human resource management ziet op het sturen van de productiefactor 'arbeid' met als doel de medewerkers in de organisatie optimaal te laten functioneren en te laten renderen in het licht van de doelstellingen van de organisatie.

Speerpunten

Organisatieontwikkeling

De nieuwe Reorganisatie blijft in ontwikkeling en zal zich qua structuur moeten blijven aanpassen aan haar omgeving. Gedurende de planperiode vindt een evaluatie plaats van de Wet Veiligheidsregio's (eind 2012). Dit noopt wellicht tot wijziging van de Reorganisatie. Ook zal in deze planperiode de eerste evaluatie plaatsvinden van het Organisatieplan waarin de basis is gelegd voor de nieuwe VRZ-organisatie (in 2014).

Naast structurelementen zijn echter ook (of wellicht: juist!) de minder harde organisatieaspecten van groot belang voor de nieuw te vormen organisatie: er zal aandacht worden geschonken aan cultuurverandering en leiderschapsontwikkeling: zowel ten aanzien van het beroepspersoneel als ten aanzien van de vrijwilligers.

Ontwikkeling van de HRM-adviesfunctie als onderdeel van integraal management

De invoering van integraal management binnen de VRZ betekent nieuwe rollen en competenties voor zowel leidinggevend als de HRM-adviseurs.

Uitvoering geven aan deze nieuwe rollen door leidinggevend en HRM-adviseurs vereist kennis en kunde waarbij de organisatie faciliterend zal optreden (middels opleiding en training).

Op het terrein van HRM worden in deze planperiode - naast het inregelen/verfijnen van de HRM-processen voor de nieuwe organisatie - de volgende speerpunten van beleid onderkend.

De veiligheidsregio heeft professionals in dienst die vele contacten hebben met gemeenten, Provincie Zeeland en collega-maatschappelijke organisaties in het Zeeuwse en daarbuiten. Nauwe aansluiting op gemeenten is een uitgangspunt en lokale contacten worden onderhouden. Medewerkers zijn allemaal representant en ambassadeur van de fysieke veiligheidszorg in Zeeland.

Talentontwikkeling

Door een modern, onderscheidend en samenhangend loopbaanbeleid, opleidings- en vakbewaamheidsbeleid als ook een beoordelings- en beloningsbeleid voor alle medewerkers van de VRZ (zowel vrijwilligers als beroepsmedewerkers) worden talenten van medewerkers nu en in de toekomst zo optimaal mogelijk ingezet binnen de VRZ.

Hiertoe zullen in deze planperiode voorstellen worden gedaan.

Uitbouw en verfijning rechtspositieregeling VRZ

Tijdens de arbeidsvoorwaardenonderhandelingen in aanloop naar de nieuwe organisatie is aangegeven dat na 1 januari 2012 de nieuwe rechtspositieregeling van de VRZ wordt verfijnd en zo nodig verder wordt uitgebouwd. De in de planperiode in te voeren landelijke Werkkostenregeling zal daarin een prominente rol vervullen.

Personeel en Organisatie 2011-2015		
Speerpunt	Product	Beoogde effecten
Organisatieontwikkeling	Evaluatie Organisatieplan (2014) Leiderschapstrainingen	Optimaliseren/fine-tuning van de organisatie Sterk integraal management
Ontwikkeling HRM-adviesfunctie	Heldere rolverdeling integraal manager – HRM-adviseur	Krachtige ondersteuning van integraal manager vanuit HRM
Talentontwikkeling	samenhangend loopbaanbeleid, opleidings- en vakbewaamheidsbeleid en beoordelings- en beloningsbeleid	Optimaal benutten/inzetten van medewerkers bij het realiseren van de doelstellingen van de VRZ
Uitbouw/verfijning rechtspositieregeling VRZ	Arbeidsvoorwaardenregelingen Implementatie Werkkostenregeling (2014)	Positionering van de VRZ als aantrekkelijke werkgever Voldoen aan landelijke regelgeving

Financiën en Faciliteiten

Op het terrein van Financiën worden - naast het inregelen/verfijnen van de financiële processen voor de nieuwe organisatie en de oplevering van de reguliere producten in het kader van de planning- & controlcyclus - in deze planperiode de volgende speerpunten van beleid onderkend.

Speerpunten

Naar een begroting-nieuwe stijl

In de eerste jaren van de planperiode zal nader onderzocht worden of en zo ja, hoe de begroting van de VRZ beter aangesloten kan worden op de programma-begrotingssystematiek van gemeenten. Weliswaar vallen de werkzaamheden van de VRZ binnen 1 gemeentelijk programma (openbare orde en veiligheid), maar binnen de VRZ is ook gekozen om met verschillende programma's te gaan werken. Dit laat zich wellicht ook vertalen in een andere begrotingsopzet, overigens zonder dat dit een doel op zich is. Een nieuwe begrotingsopzet heeft tot doel de transparantie richting de financiële stakeholders (gemeenten, Rijk en zorgverzekeraars) te vergroten. In 2014 moet er een eerste programmabegroting gerealiseerd zijn.

Nota reserves en voorzieningen

In de Financiële verordening van de VRZ wordt aangegeven dat minstens een maal in de vier jaar door

het Dagelijks bestuur een Nota reserves en voorzieningen wordt aangeboden. Hierin wordt ingegaan op de te onderkennen risico's en de beheersing daarvan en in verband daarmee het minimaal benodigde weerstandsvermogen en de aan te houden voorzieningen. Tot op heden is bestuurlijk de keuze gemaakt om het minimaal benodigde weerstandsvermogen van de VRZ niet vast te stellen (de stand van de reserves en voorzieningen werden wel opgenomen in begroting(swijzigingen) en managementrapportages).

De omvang van de nieuwe VRZ-organisatie noopt tot vaststelling van een dergelijke nota inclusief de bepaling van de hoogte van het minimaal benodigde weerstandsvermogen.

Financiën en Faciliteiten 2011-2015		
Speerpunt	Product	Beoogde effecten
Onderzoek naar begroting nieuwe stijl	Onderzoeksrapport en evt. nieuwe opzet van de begroting	Grotere financiële transparantie voor stakeholders Programmabegroting in 2014
Nota reserves en voorzieningen	Nota	Inzicht in de stand van de reserves en voorzieningen

Informatiemanagement, automatisering en facilitaire dienstverlening

Informatisering en Automatisering omvat de volgende elementen:

- Informatie Management
 - regie op het functioneel beheer van informatiesystemen
 - systeem- en netwerkbeheer
 - helpdesk
- en
- facilitaire dienstverlening (huisvesting, inkoop, documentaire informatievoorziening)

- managementondersteuning

Op het terrein van I&A en FD worden - naast het inregelen/verfijnen van de diverse I&A en FD-processen voor de nieuwe organisatie - in deze planperiode de volgende speerpunten van beleid onderkend.

Speerpunten

Beschikbaarstelling informatie

Er is sprake van een sterke toename van gegevens die voor overheden vrij beschikbaar komen. Zo is er de komst van basisregistraties (wettelijk verplicht) maar ook het doorvoeren van basisregistratieprincipes binnen de eigen organisatie en binnen samenwerkingsverbanden met (overheids)partners. Ofwel: toepassing van het principe 'eenmalige invoer, meervoudig gebruik' en het werken met bronhouders en terugmeldprocessen.

Informatiemakelaar

Op het terrein van de fysieke veiligheid is de veiligheidsregio het knooppunt van informatie. Zij ontvangt informatie, analyseert en distribueert deze voor/aan haar netwerkpartijen en voegt vanuit expertise eigen informatie toe.

De VRZ zal kennisknooppunt worden op het terrein van nucleaire veiligheid en de deltawateren. De kennis en kunde worden bijeengebracht en weggelegd in informatiesystemen.

Een belangrijk deel van deze informatie is beschikbaar 'in the cloud'. Met de opkomst van tablets en smartphones zijn individuele – professionals en burgers – permanent on-line. Dit stelt eisen aan validatie van gegevens en daarmee betrouwbaarheid. Met de partners zullen goed afspraken gemaakt moeten worden (o.a. vastgelegd in het crisisplan) over welke informatie (en waarvandaan) als 'betrouwbaar' wordt aangemerkt.

Ook zijn er continu informatiestromen vanuit de samenleving beschikbaar die de operationele inzet van hulpverleningseenheden kunnen ondersteunen. De uitdaging is om deze informatie ook bij die eenheden beschikbaar te krijgen.

Ook zullen andere contacten met burgers ontstaan door bijv. inzet van sociale media. Zowel onder warme als onder koude omstandigheden.

De keerzijde van al deze ontwikkelingen op het terrein van informatiemanagement is de toenemende afhankelijkheid ervan en daarmee de grotere kwetsbaarheid. Uitval van elektriciteit kan daarmee leiden tot problemen en vraagt daarom aandacht.

Netcentrisch werken

De beschikbaarheid van informatie door middel van netcentrisch werken moet nog verder worden geïmplementeerd. Het vereist van medewerkers dat zij zich bewust zijn van hun eigen taak en dat zij kunnen vertrouwen dat anderen hun taak ook conform afspraken uitvoeren.

Inkooporganisatie

Een grotere organisatie stelt zwaardere eisen aan haar inkooporganisatie. In de planperiode zal de centrale inkoopfunctie worden ingeregeld waardoor enerzijds efficiencyvoordelen worden gegenereerd en anderzijds kennis wordt opgebouwd in de organisatie ten aanzien van specifieke inkoopprocessen (bijv. Europese aanbesteding). Bij het inregelen van de centrale inkoopfunctie zullen nadrukkelijk publieke dan wel private samenwerkingsvormen worden betrokken.

Informatiemanagement, automatisering en facilitaire dienstverlening 2011-2015		
Speerpunt	Product	Beoogde effecten
Informatie delen	Informatiseringvisie gebaseerd op het principe 'eenmalige invoer, meervoudig gebruik' en implementatie hiervan door middel van invoeren werkwijze, procedures, processen in gezamenlijkheid met de netwerkpartners binnen het fysieke veiligheidsdomein.	Vergroten vaardigheden van personen om met dynamiek van de huidige informatiedeling om te kunnen gaan
Informatie analyse	Voor het voorkomen en bestrijding van incidenten voor de VRZ en haar partners beschikbare noodzakelijk –gevalideerde-informatie	Het actief monitoren van informatie
Toegankelijkheid informatie verbeteren	Documentbeheersysteem	Verbeteren informatietechnologie (proces gestuurd). Zoals rampbestrijdingsplannen op een centrale plek waar een ieder ze kan opvragen.
Relatiebeheer	CRM systeem wat automatisch informatie logt van contacten tussen personen (telefoon, mail etc.)	Verbetering en borging relatiebeheer mede vanwege diverse werklocaties.
Informatiemakelaar	Informatieknooppunt fysieke veiligheid (o.a. nucleair en deltawateren)	Beschikbaarheid, analyse en delen van informatie t.a.v. specifieke, regiogebonden risicoaspecten
Uitval electra	Calamiteitenplan bij uitval van elektriciteit	Verkleinen van de kwetsbaarheid van informatiesystemen en daarmee de crisisorganisatie
Netcentrisch werken	Verder implementatie en verfijning van de doctrine Netcentrisch werken	Het realiseren dat onder crisomstandigheden volgens heldere afspraken de juiste informatie op de juiste tijd en plaats bij de juiste persoon beschikbaar is.
Inkooporganisatie	Professionele inkoopprocessen (al dan niet in regie)	Efficiencyvoordelen en kennisopbouw

Bestuursondersteuning, programmamanagement en communicatie

Het beheer van dit 'beleidsplan' is de komende jaren een uitdaging voor het bestuur. Activiteiten zullen moeten worden getoetst aan de speerpunten, doelstellingen. Aan de hand van de beschikbare middelen zullen in de jaarplannen keuzes gemaakt moeten worden binnen de programma's en thema's zo mogelijk zonder afbreuk te doen aan de doelstellingen die hierbij zijn aangegeven.

De keuze om binnen het bestuur met portefeuillehouders te werken impliceert ook een mate van autonomie van individuele bestuursleden. Binnen de kaders van het beleidsplan moeten portefeuillehouders de vrijheid hebben om te handelen.

Speerpunten

Bestuursondersteuning

Binnen de nieuwe organisatie dient de relatie tussen de directie, het veiligheidsoverleg en het bestuur te worden bewaakt als onderdeel van de P&C cyclus.

De invoering van programmatisch werken moet de komende vier jaar worden gerealiseerd.

Contacten met netwerkpartners moeten worden gecontinueerd, waar nodig geïntensiveerd en nieuwe netwerkpartners moeten benaderd worden.

Communicatie

Zelfredzaamheid kan alleen worden gerealiseerd als er een uitgekende communicatiestrategie wordt ingezet waarbij wordt voortgeborduurd op de onderzoeken naar risicoperceptie en effecten van communicatiecampagnes zoals die de afgelopen jaren in Zeeland zijn gehouden. Dit vereist een eerlijke en open houding naar de samenleving over wat de veiligheidsregio en haar partners bij incidenten kunnen en wat de burger zelf kan doen.

Een ander aspect is het onderhouden van contacten namens de veiligheidsregio met externe partijen binnen en buiten de regio. Dit kan worden aangeduid als netwerkbeheer.

Communicatie als facilitair onderdeel, naast risico- en crisiscommunicatie, omvat mede het positioneren van de organisatie 'van identiteit naar imago' d.w.z. het traject van het beeld dat Veiligheidsregio Zeeland in werkelijkheid heeft in de samenleving, bij haar netwerkpartners, stakeholders en medewerkers, naar het beeld dat Veiligheidsregio Zeeland, op basis van haar missie en visie wenst te vestigen.

Hiernaast moet er aandacht zijn voor corporate communicatie (bedrijfscommunicatie). Het gaat dan met name om het ondersteunen van:

Managementcommunicatie

Adviseren, faciliteren van leidinggevenden om medewerkers impliciet of expliciet op de hoogte worden gebracht van de strategieën, taken, werkwijzen en doelstellingen.

Organisatiecommunicatie

Communicatie over de veiligheidsregio naar verschillende doelgroepen: public relations (media en burgers), public affairs (netwerkpartners), arbeidsmarktcommunicatie (nieuwe werknemers), resultatencommunicatie (gemeente, rijksoverheid, subsidiënten) en interne communicatie (werknemers).

Bestuursondersteuning, programmamanagement en communicatie		
Speerpunt	Product	Beoogde effecten
Implementatie programmatisch werken	Een (grotendeels) programma gestuurde organisatie per 1-1-2015	Flexibele, op vraag afgestemde, organisatie
Verbetering sturing van bestuur, directie en veiligheidsoverleg op processen en programma's	Vastgelegde proces- en resultaatsafspraken, transparante besluitvorming, regelgeving	Eenduidige en transparante sturing van de organisatie vanuit bestuur en directie(s)
Ontwikkelen communicatiebeleid	Corporate communicatieplan	Eenduidigheid in communicatie vanuit de veiligheidsregio.

Businesscontrol & Auditing en kwaliteitszorg

De komende jaren wordt de nadruk gelegd op het inrichten en vormgeven van businesscontrol & auditing ter ondersteuning van bestuur, directie en management bij het besturen en beheersen van de organisatie op een

Speerpunten

De procesbewaking van de programmaresultaten, genoemd in het meerjarenbeleidsplan 2012-2015 en daarna uitgewerkt in jaarplannen, één van de speerpunten van businesscontrol. Dit ter borging van de resultaten genoemd in het meerjarenbeleidsplan

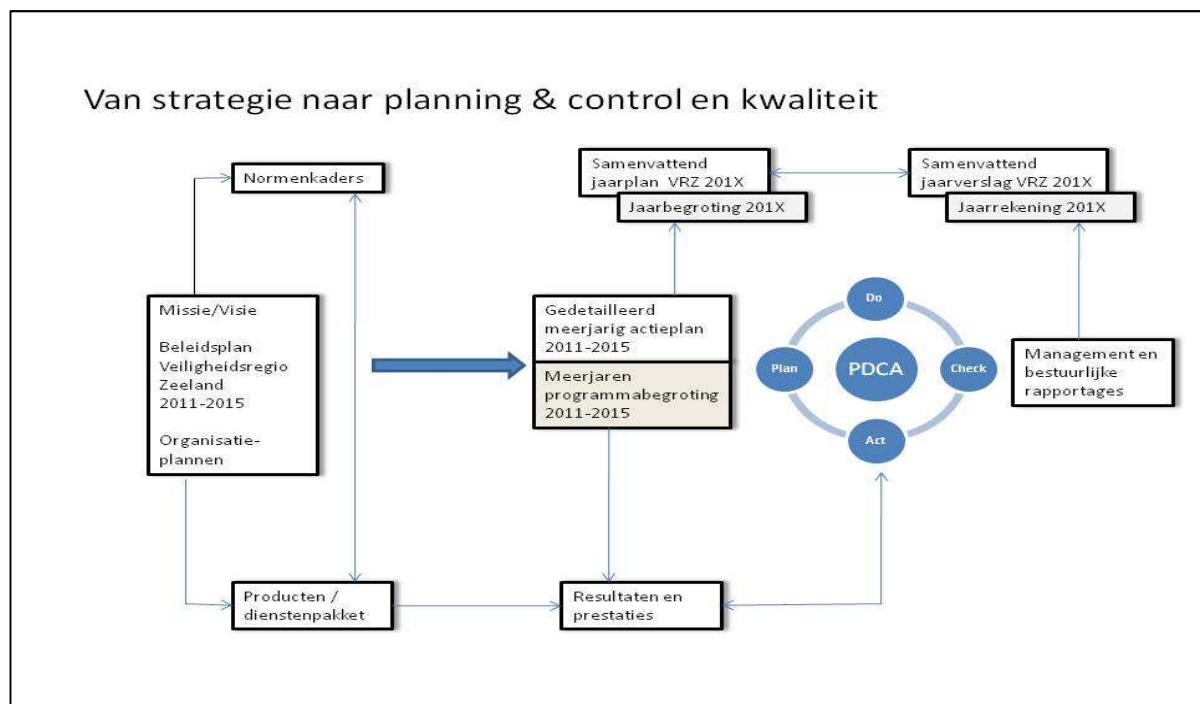
In onderstaand model staat de beleid- en beheercyclus van de veiligheidsregio, die de komende jaren ontwikkeld moet gaan worden, beschreven.

zodanige wijze dat de organisatiedoelstellingen efficiënt en effectief kunnen worden gerealiseerd. Tevens ondersteunt businesscontrol de directie bij externe verantwoordingen.

vraagt nauwkeurige aansturing. Een krachtig beleid van kwaliteitszorg garandeert een voortdurende aandacht voor organisatieverbetering, nodig om elke dag een betrouwbare en goed presterende veiligheidsregio te kunnen zijn.

De taken op het gebied van kwaliteit komen onder meer voort uit;

- de verwachte ontwikkelingen vanuit de landelijke

Kwaliteitszorg richt zich op zowel intern als extern samen de goede dingen doen op de goede manier voor de juiste doelgroepen op het juiste moment met de best mogelijke resultaten. Het gaat dan met name om het optimaliseren van de prestaties van de organisatie, om te kunnen voldoen aan de verwachtingen van de klant en de eigen professionele standaarden.

De veiligheidsregio is volgens de Wet op de Veiligheidsregio verplicht zijn kwaliteitsstreven te organiseren. Het organiseren van de kwaliteit van de prestatie van de veiligheidsregio als multidisciplinair systeem voor rampenbestrijding en crisisbeheersing

projecten Aristoteles en Cicero;

- tevens uit de verplichte certificeringen voor GHOR en meldkamer;

daarnaast is de VRZ wettelijk verplicht (Wet op de Veiligheidsregios's, artikel 23) een kwaliteitszorgsysteem te gaan hanteren. Om het wettelijk verplichte kwaliteitszorgsysteem in te vullen, kiest de VRZ om te werken via het INK managementmodel. Dit model biedt houvast, maar vormt geen strak keurslijf. Het eigen initiatief en de specifieke werkomgeving krijgen de nodige ruimte.

Ook wordt ingezet op de regierol ten aanzien van het verbeteren van het lerend vermogen.

Business control & auditing en kwaliteitszorg 2011-2015		
Speerpunt	Product	Beoogde effecten
Ontwikkeling Businesscontrol & Auditing	Heldere benoeming van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van Businesscontrol & Auditing (2012) en goede inrichting van de Beleid- en beheercyclus	Efficiente ondersteuning van bestuur directie en management bij besturen en beheersen van de organisatie
Procesbewaking programmaresultaten	Bestuur- en managementrapportages	Efficiente ondersteuning van bestuur, directie en management bij besturen en beheersen van de organisatie
Begeleiden certificeringen GHOR en meldkamer	Auditrapportages (jaarlijks)	Goedkeurende certificeringen
Begeleiden invoeren kwaliteitszorgsysteem	kwaliteitszorgsysteem	Ondersteuning van management bij sturen en beheersen van de organisatie
Prestatiemeting door middel van prestatie-indicatoren	Prestatie-indicatoren, geïntegreerd in bovengenoemde managementrapportages	Betere sturingsmogelijkheden voor het management
Regierol verbeteren lerend vermogen		Éénduidigheid ten aanzien van verbeteren lerend vermogen